

Solat ni Pablo Konlan Antompol ha Roma

¹ Hiko hi Pablo, a-say ma-magsirbi ni Jesu-Cristo a main solat nin yadti. Hina-wayan na kon Dios para mag-in a-say apostol tan pinili na para ipangaral yay Labah a Balita na.

² Impangako nay nan daan yay tongkol konan yadtin Labah a Balita a impasolat na konlan pawpropita na ha Masanton Kasolatan. ³ Yay antokoyon konan yadtin Labah a Balita ay yay Anak nan hi Jesu-Cristo a Katawan tamo. Ha pa-maglalaman nan tawo ay nangibat ya ha lipi ni Ari David. ⁴ Kot na-patnagan syimpri a Anak yan Dios bana ha ispirito nan sangkabanalan, tan ha paralan nin makapangyayarin gawa nan Dios a yay pa-maorong kona nin nabyay. ⁵ Bana koni Cristo ay ininga-rowan na kon Dios tan ginwa na koy naor apostol para toroan hilay tawtawo ha halban nawnasyon, nin tompol tan homonol kona pigaw mapori hi Jesu-Cristo. ⁶ Kabilang kamo iti hikamoy antompol ison ha Roma a hina-wayan nan Dios, para tompol koni Jesu-Cristo.

⁷ Hawanin, yadtin solat ay para komoyon halban anlabyon nan Dios ison ha Roma tan hina-wayan para mag-in banal a tawtawo na. Patoloy moyo komon matanggap a kaabigan tan kaliswayan nakom a ibat konan Dios a Ama tamo tan koni Jesu-Criston Katawan.

Apos ni Pablo a Mako ha Syodad Roma

⁸ Mo-na ha halban, ha kaabigan ni Jesu-Cristo ay ampasalamatan ko yay Dios* bana komoyo halban ta yay katotpol moyo ay ampibantog ha intiron mondo. ⁹ Pirmi katamon an-ilamo ha main kon kada-dawat nin homin palta, tan tanda nan Dios odti a ampagsirbiwan kon losob ha main kon kanakoman, ha pangangaral ko nin Labah a Balita tongkol ha Anak na. ¹⁰ Pirmi kon an-idawat a no wari ta kalabayan nan Dios ay aboloyan nay na komon a maka-ka ako ison komoyo. ¹¹ Nga-min, hi-ban a nakom kon mapaki-kitan katamo, para maitoro ko komoyoy bawbagay a impayabol nin Ispirito nan Dios kongko pigaw lalon omgot a main moyon katotpol. ¹² Yay labay kon totolon, komon mitambayan tamon lalon komhaw a nakom tamon pari-pariho bana ha katotpol nin a-sa tan a-sa.

¹³ Tawtalakaka, labay kon ma-tandaan moyo a mi-no mi-noy nay bisis akon nagplanon mako ison komoyo. Kot anggan hawanin ay pirmin main hadlang. Labay ko komon, magkamain ot ison nin tompol koni Cristo a bonga nin pangangaral ko a bilang ha nagwa ko konlan laloman ambo Israelita. ¹⁴ Pa-hal obligado kon mangaral ha halban tawtawo ki ayti ya man magnasyon, sibilisado man o ambo, idokado man o ambo. ¹⁵ Kanya naor, handa kon ipangaral yay Labah a Balita ison anamaot komoyo ha Roma.

---

* **1:8** 1:8 Ha Griego: "Dios ko," kot kay maigwa yay halita "ko" iti ha Sambali, bana ta hilay taga Roma a ansolatan ni Pablo ay kapara nan Kristyano.

Yay Kapangyarian nin yay Labah a Balita

¹⁶ Kay ko an-ikaringoy yadtin Labah a Balita tongkol koni Cristo, ta yadti a kapangyarian nan Dios a maka-pilipyas ha balang tawon tom-pol, mo-na kontamon aw-Israelita tan hawanin, komoyoy namaot a taga laloman nawnasyon.

¹⁷ Nga-min, iti ha Labah a Balita an-ipatnag nan Dios, a yay pa-mitoring nan maptog ha a-say tawo ay bana ha main nan katotpol, tan syimpri para magpatoloy ya konan ya-rin a katotpol. Wanay naor ha Masanton Kasolatan: “Yay tawon an-itoring nan Dios maptog ay ampagbiyay nin main katotpol.”

No Anongkot Maitoring Makasalanan Pati Hilay Homin Masanton Kasolatan

¹⁸ An-ipa-kit nan Dios ibat ha langit yay matindin hobhob na ha pamamarosa ha tawtawo bana ha halban klasin pangongontra la kona tan kawkarokaan. Nga-min, yay kawkarokaan la a ampaka-hadlang para kay ma-honol yay kaptogan. ¹⁹ Nga-min, [maskin komoyon ambo Israelita a homin Masanton Kasolatan ay] mapatnag syimpri yay bawbagay tongkol ha Dios a maari ma-tandaan nin tawo, ta yay Dios a namipatnag komoyo nin yadti.

²⁰ Nga-min, maskin kay angka-kit no pa-no yay Dios, balo ta paibat hin pinalsa nay mondo ay angka-patnagan yay kapangyarian nan homin panganggawan tan yay pa-maka-Dios na, ta maintindyan yadti ha bawbagay a pinalsa na. Kanya homin maipagbara-nan a tawtawo nin kay bomilbi kona. ²¹ Kot maskin tanda lan

main Dios, kay la ya an-igalang bilang Dios ni ampaki-salamatan. Masbali yay an-isipon la ay bawbagay a homin kwinta, kanya angka-dobloman a kawkaisipan lan hiladtin tawtawon kay ampangintindi. ²² An-itoring lay sarili la a mawmaronong hila, kot anlomwah hilay na ingat homin tanda ha hilap nan Dios. ²³ Kay la ansambawon yay sangkata-ta-gayan a Dios a homin pa-ngamati, nokay yay ansambawon la ay rawribolton kaparan tawo a main pa-ngamati, tan laloma ot a rawribolto nin manok-manok, ayop a main a-pat a ayi, tan hilay pawpinalsa a angkaray.

²⁴ Kanya pino-layan na hilay na ingat Dios nin gomwa aw-imoralidad ayon ha mawmarolmong lan aw-apos, kanya kapa-paringoy a angga-gawon la ha a-sa tan a-sa. ²⁵ Nga-min, binokotan la yay kaptogan tongkol ha Dios ta yay inthagili la ay yay ambo potog. Ansambawon la tan ampagsirbiwan yay pawpinalsa dinan yay Namalsa a hiyay dapat poriwon anggan-angga. Amen!

²⁶ Bana ta anorin a gawa la, pino-layan na hilay na ingat Dios nin honolon lay dawdoka a ilig a kay la ma-bonbonan. Maskin bawbabayi ay binokotan lay natural a pa-mag-oogali a pa-makiambali ha lalaki, ta ha kapara la ot babayi hila ampakita-talandi. ²⁷ Anorin anamaot kapara konlan lawlalaki, binokotan lay namaot yay natural a pa-mag-oogali a pa-makiambali ha babayi, ta ha kapara la ot lalaki hila ampaki-loko-loko. Kapa-paringoy odtin anggaw-on la, kanya angkatanggap lay nay parosan marapat ha gawa lan ambo dapat.

²⁸ Bana ta kay la labay bilbion yay Dios, pino-layan nay na ingat hila-rin a tawtawo ha kawkarokaan kaisipan la, pigaw magawa lay na ingat yay bawbagay a ambo marapat. ²⁹ Iti na konlay halban klasin kasalanan a bilang ha pa-mabayi o pa-maki-lalaki, karokaan, kaagoman, pa-na-damsak, aw-inggit, pa-mangmatin tawo, pa-maki-porpya, pa-manglingo-lingo, dawdoka a tangka, pa-maki-tsismis, ³⁰ paninira pori, pa-niplon ha Dios, pa-nginsolto, pa-magmata-gay, kalaspotan, pa-ngimbinton doka, ambo mahonol ha matoantawo, ³¹ kolang ha pangingintindi, kay ampanoor ha pangako, homin labi, ma-mitanom hakit nakom, tan homin inganga-ro. ³² Tanda la a impanogo nan Dios a hilay tawtawon anggomwa anorin ay dapat parosawan nin kamatyan, a pa-makahiyay ha Dios nin homin panganggawan. Kot anggaw-on la syimpri tan an-ikalilikot la ot a kapara lan anggomwa anamaot nin anorin.

2

Matoyng a Panonosga nan Dios

¹ Hawanin, maskin hino ka man wari a ampanosga ha kapara, nin doka hila ay kay mo maipagkatoyngan a homin kan kasalanan. Nga-min, no anhosgawon moy kapara mo nin doka hila ay bilang ot bongat sarili moy hinosgawan mo, ta hika man ay ampakagwa anamaot nin doka a bilang ha anggaw-on la. ² Kot no yay Dios a manosga ha tawon anggomwa nin dawdoka a bilang ha binanggit ana, tanda tamo a matoyng ya-rin panonosga na. ³ Kot no hikay

ampanosga nin doka hilay anggomwa anorin, anta anggaw-on moy namaot, hay wamo doman maka-pa-lilih ka ha panonosga nan Dios? ⁴ Olanoy lingoy pangingintindi mo ha sangkaabigan nan Dios, ha pangangabot na, tan kapasin-syawan na komo bana ta kay ya antimano ampamarosa. Kay mo doman tanda a ison ha an-ipa-kit na komon kaabigan ay ambiyan na kan oportunidad, para ombabalyon tan bokotan a kasalanan mo? ⁵ Kot matiboy syimpri a olo mo ta kay mo labay mama-yon kaisipan. Kanya ampabyaton moy parosa nan Dios komo, ha awlon ipa-kit nay na yay matindin hobhob na tan yay matoyong a panonosga na. ⁶ Ha awlon ya-rin ay ibi nan Dios yay marapat ha balang tawo ayon ha main lan gi-ginwa. ⁷ Kanya hilay ampagpasinsya nin gomwa labah ta apos la a poriwon tan parangalan na hilan Dios, tan biyan biyay a homin anggawan ay matanggap la yay biyay a homin anggawan. ⁸ Kot hilay tawon ampangontra tan kay labay homonol ha kaptogan, nokay yay anggaw-on la kot kawkarokaan ay ma-ranasan lay matindin hobhob nan Dios ha mabyat nan pa-marosa. ⁹ Talagan grabin kairapan tan kadya-dyaan a ipalayam nan Dios ha balang tawon anggomwa doka, mo-na kontamon Israelita tan anorin anamaot kapara ha ambo Israelita. ¹⁰ Kot balo karangalan, kaporiwan, tan kaliswayan nakom a ibi na ha balang tawon anggomwa abig, mo-na kontamon Israelita, kot anorin anamaot kapara ha ambo Israelita. ¹¹ Nga-min, yay Dios ay homin yan angkilingan ha main nan panonosga.

¹² Balang tawon ampagkasalanan a kay mag-tanda nin kawkapanogoan a inimbi nan Dios koni Moises, ta ambo yan kaparan Israelita ay parosawan ya syimprin Dios, kot ambo ayon ha kawkapanogoan a inimbi koni Moises, nokay ayon ha tanda nan kasalanan. Kot balang kaparan Israelita a hakop nin ya-rin a kawkapanogoan, ta bi-sa ampagkasalanan ay parosawan ya ayon ha kawkapanogoan nan Dios kontamon Israelita. ¹³ Nga-min, hilay nangangga ampanglongo-longo bongat ha kawkapanogoan nan Dios ay ambo hila ot maptog ha hilap nan Dios, nokay hilan bongat a ampakahonol konan ya-rin halban a kawkapanogoan.

¹⁴ Hikamoy naor a halban ambo Israelita, kay kamo man pago binyan kawkapanogoan nan Dios, kot main kamo syimprin angkagwa a ayon ha kawkapanogoan bana ta tanda moyo no anyay labah tan doka, ta yadti a pa-hal kawkapanogoan moyo. ¹⁵ Nga-min, angka-patnagan ha main moyon pa-mag-oogali, a yay an-ipanogo ha kawkapanogoan ay nakatanom anan daan ha main moyon kawkanakoman. Maskin konsinsya moyo ay ampamaptog a tanda moyo no anyay labah tan doka, ta no minghan angka-konsinsya kamo ha nagwa moyon doka, kot no minghan anamaot ta malinis a konsinsya moyo ay andipinsawan nin kaisipan moyo yay nagwa moyon ambo doka. ¹⁶ Intonsis, ayon ha an-ipangaral kon Labah a Balita, Israelita man o ambo ay pari-parihon hosgawon ha awlon pangongokom, no ipahosga nay nan Dios koni Jesu-Cristo pati oltimon an-iari-arin kawkasalanan nin tawtawo.

No Pa-no Kay Na-honol nin Aw-Israelita a Kawkapanogoan nan Dios

¹⁷ Hawanin, hikamoy kaparan aw-Israelita, yay wamoyo kot aw-Israelita kamo. Ampasimala kamon mag-in maptog ha paralan nin kaho-honol ha kawkapanogoan nan Dios, tan an-ipagmahiban moyo a tawtawo na kamo.

¹⁸ An-ipagmahiban moyo ot a tanda moyoy kalabayan na, ta tanda moyon pilion yay labah palibhasay intoro kontamo yay kawkapanogoan.

¹⁹ Ansigorowon moyon baba moyoy nan iakay hilay ambo Israelita a an-itoring moyon bolag a kaisipan, ta hay wamoyo hawang kamo konlan hila-rin a iti ot ha karobloman. ²⁰ Hay wamoyo, baba moyon mangwawali konlan hila-rin a homin tanda, tan baba moyon manoro konlan pa-hal kot awa-nak a ba-ba-yo ampagaral tongkol ha Dios, palibhasay ampanga-gotan moyoy naor yay kawkapanogoan a ampakapmin kontamo nin karonongan tan kaptogan tongkol ha Dios.

²¹ Hawanin ta ampanoro kamo ha kapara, anongkot man ta kay moyo angka-toroan a sawsarili moyo? An-ipangaral moyon “Ando maniba,” anongkot man ta ampaniba kamo?

²² An-itoro moyon “Ando mamabayi o maki-lalaki,” anongkot man ta anggaw-on moyo? An-halitaon moyon antiplonon moyoy dios-diosan, anongkot man anlomoob kamon maniba ha tawtimplon kamainan la? ²³ An-ipagmahiban moyon maronong kamo ha kawkapanogoan, kot ha dobali nin ya-rin ay an-iparingoy moyo yay Dios ta kay moyoy nan lamang anhonolon orin.

²⁴ Wanay naor ha Masanton Kasolatan, “Bana

komoyo ay anlo-lo-pawon lan ambo Israelita yay ngalan nan Dios.”

²⁵ Ampakogit tamo [hitamoy aw-Israelita logan kolaw tamo ot ayon ha kapanogoan nan Dios, pigaw maibilang tamon tawtawo na]. Kot maalaga bongat odti, no anhonolon tamoy namaot yay lawlaloma ot a kawkapanogoan nan Dios. Kot no anhomobag tamo, ambo tamoy nan tawo nan Dios anggano man kawkogit tamo.

²⁶ Anorin anamaot kapara konlan ambo Israelita, ambo hila man kawkogit, kot no angkagawa lay tama ayon ha kawkapanogoan nan Dios, syimpri ibilang na hilan tawtawo na, ambo doman?

²⁷ Tan ambo doman, hitamoy Israelita ay mahosgawan la tamon ampagkasalanan nin hilay ambo Israelita a ambo kawkogit no hila kot ampakahonol ha kawkapanogoan nan Dios, bisa hitamo mismo ay anhomobag anta nagpakogit tamo, [pamilbian a dapat tamon honolon yay halban nakasolat ha Libron Kawkapanogoan.]

²⁸ Intonsis, ambo yan tawo nan Dios a a-say Israelita, no yay pa-maka-Israelita na ay ha bawbagay bongat a panlikol. Anorin kapara, homin kwinta yay pa-makogit a panlikol bongat.

²⁹ Nokay yay talagan Israelita a tawo nan Dios ay yay tawon main maptog a kanakoman ha Dios. Anorin anamaot kapara, yay potog a pa-makogit ay ambo yadtaw anggaw-on ha lalaman nin kolaw bilang kaho-honol ha kawkapanogoan, nokay yay pamama-yo nin kanakoman a gawa nin Ispirito nan Dios. Yay tawon anorin ay amporiwon nan Dios maski man kay ya amporiwon nin tawtawo.

Israelita Man o Ambo, Pantay ha Hilap nan Dios

3

¹ [Hawanin, maari main mamastang nin anodti,] “Anya man no-nin a bintahi tamon hitamoy Israelita konlan ambo Israelita? O anya man no-nin a angkakwa tamon pakinabang ha pa-makogit?” ² Yay obat ko ay lako a bintahi: Mo-na mo-na hitamoy Israelita a binyan nan Dios nin Halita na. ³ Maskin hilay laloma kontamon Israelita kot kay ampi-pol ha main nan Halita, hay wamoyo wari, mag-in bara-nan orin, para ambo anan maptog yay Dios? ⁴ Kai! Maski man wari halban anan tawtawo kot magalotoy, maptog ot syimpri yay Dios. Wanay naor ha Masanton Kasolatan tongkol ha Dios,

“Ma-bilbi a maptog ka ha balang anhalitaon mo, tan maski anyay pa-nisi la komo ay manaog ot syimpri a katoyngan mo.”

⁵ Hawanin, main tawon ampangatoyngan nin anodti: “No ikompara yay Dios kontamon tawo ay mas angka-patnagan a pa-makabanal na bana ta makasalahan tamo. Kanya matoyngan wari no parosawan na tamo ot Dios bana ha kasalahan tamo, anta ison angka-patnagan a pa-makabanal na?” (Anorin a an-ipagkatoyngan nin tawo.) ⁶ Kot kay maari orin! Nga-min, no wari ta anorin, pa-no na man no-nin mahosgawan a tawtawo?

⁷ Maari ipagrason lan laloma yay anodti, “Alimbawa, no yay pa-ngalotoy ko kot paralan nin mas angka-patnagan yay pa-makamaptog

nan Dios ta bi-sa pangibatan mas mapori yan tawtawo, anongkot man no-nin parosawan na ko ot bilang a-say makasalanan?”⁸ No anorin a klasin pa-ngatoyngan la, di halitaon lay na ingat, “Gomwa tamoy nan gomwa doka, total yay ogotan ya-rin kot kaabigan.” Anorin syimpri kanoy an-itoro ko, wanlan tawtawon ampamaroroka kongko. Kot parosawan nan Dios hila-rin a tawtawo, tan marapat bongat orin konla.

Homin Tawon Maptog ha Hilap nan Dios

⁹ Hawanin, hikamoy kaparan Israelita, Anyay man a ma-halita moyo konan ya-rin? Hay wamoyo wari mas labah tamo dinan konlan ambo Israelita? Disnodon ambo! Naipahawang koy na a halban tawo, Israelita man o ambo ay pari-parihon alipon nin kasalanan. ¹⁰ Wanay naor ha Masanton Kasolatan, “Homin tawon maptog, homin maskin a-sa.

¹¹ Homin anamaot tawon maronong mangintindi tongkol konan Dios tan homin ampaginakit maka-bilbi kona.

¹² Halban ay binomokot ha Dios tan pari-parihon dinomoka, maskin a-sa ay homin tawon ampakagawa labah.”

¹³ “Pinanabonan a ampangalinghangaw, kapa-halan nin boboy la ta yay dila la ay anggamiton la ha pamangloko-loko ha kapara.”

“Bilang dita nin olay a ampakamati yay anlomwah ha labi la.”

¹⁴ “Poroy tawtoboy tan pa-maroroka a anlomwah ha boboy la.”

15 “Aw-alisto hilan mangmatin tawo.

16 Paninira tan pa-madya-dya a anggaw-on la, maski ayti hila mako.

17 Ambo hilan maronong gomwa paralan para magkamain pa-misosondo.”

18 “Homin hilan kali-mowan ha Dios.”

19 Hawanin, tanda tamo a halban ya-rin an-ibalita ha kawkapanogoan ay para kontamon [aw-Israelita a] hakop nin kawkapanogoan. Homin tawon maka-pibalita a homin yan kasalanan, nokay halban tawo ay main kasalanan ha arapan nan Dios. 20 Intonsis, homin tawon maitoring nan Dios maptog, basi ha gawgawa na ayon ha kawkapanogoan, ta ison anaor ha kawkapanogoan angka-kit a makasalanan yay tawo ta kay angka-honol odtin halban.

Yay Paralan nan Dios Para Maitoring Maptog a Tawo

21 Kot hawanin ha kapanaonan tamo, im-patnag nay nan Dios yay paralan na para maitoring na tamon maptog, nin kay an-ibasi ha kaho-honol ha kawkapanogoan. Maskin hin yadtaw main anan nakasolat ha Libron Kawkapanogoan, tan ha sawsinolat lan pawpropita nan Dios a ampamaptog tongkol konan yadtin paralan na. 22 Yadtin paralan na para maitoring maptog a a-say tawo ay homin laloma no ambo yay katotpol koni Jesu-Cristo. Tan yadtin paralan na ay para ha halban, tan halban antompol ay matanggap ladi. Homin yan angkilingan yay Dios, 23 ta halban ay nagkasalanan tan kay inomabot ha karangalan a labay nan Dios

nin mag-in kapa-halan tamo. ²⁴ Kot ha main nan kaabigan nakom ay intoring na tamon maptog nin homin tamon dapat bayaran, bana ta hi Jesu-Cristo anaor a nanondon kontamo. ²⁵ Inhogo na yan Dios para mag-in da-ton, pigaw ha paralan nin daya nan tinomolo ay maalih a kawkasalanan nin balang tawon antompol. Kot hin panaon a ba-yo ya nilomato hi Jesus, ha kapasinsyawan nan Dios ay pino-layan na yapon a kawkasalanan. Ma-halita a bilang ambo matoyng orin a ginwa na, balo ta an-ipa-kit na hawanin a matoyng syimpri, bana ta kalamo ha kawkasalanan a inako ni Jesu-Cristo yadtaw kasalanan lan tawtawon antompol hin ba-yo ya nilomato. ²⁶ Hawanin anaor, ha pa-ngamati ni Jesus ay an-ipa-kit na a matoyng orin a ginwa nan pa-maolay ha kawkasalanan hin yadtaw. Maptog yan talaga tan an-itoring nan maptog a hinoman a tawon antompol koni Jesus.

²⁷ Hawanin, hitamoy intoring nay nan maptog nin Dios, main tamo wari nagwa konan yarin a maari tamon maipagmahi-ban? Homin! Ta anongkot? Bana ta ambo naor yay kaho-honol tamo ha kawkapanogoan yay paralan para maitoring tamon maptog, nokay yay katotpol tamon bongat koni Jesus. ²⁸ Intonsis no-nin, oliton ko, yay tawo ay maitoring yan maptog bana bongat ha katotpol koni Cristo, ambo bana ha kaho-honol ha kawkapanogoan. ²⁹ Hawanin, hikamoy kaparan Israelita, hay wamoyo doman yay Dios kot Dios tamo yan bongat nin hitamoy Israelita? Ambo doman Dios la yay namaot nin hilay ambo Israelita? Syimpri, Dios la yay

namaot. ³⁰ Asa-sa yay Dios. Israelita tamo man o ambo, pari-pariho na tamon an-itoring maptog, bana ha katotpol tamo koni Cristo. ³¹ Bana ta anorin, labay doman toton a ambaliwalaon tamo yay kawkapanogoan nan Dios? Disnodon kai ta masbali ambiyan tamon alaga ya-rin.

4

No Anongkot Nag-in Maptog hi Abraham ha Hilap nan Dios

¹ Hawanin, isipon tamo yadtin alimbawa koni Abraham a kalimpapo-papoan tamon lahi Israelita, no pa-no ya nag-in maptog ha hilap nan Dios. ² No komon ta yay pa-mag-in nan maptog ha hilap nan Dios kot bana ha gawgawa nan kaho-honol kona, maari ya komon magmahiban. Kot ambo anorin, kanya homin yan maipagmahiban. ³ Ta wanay naor ha Masanton Kasolatan, "Tinompol hi Abraham konan Dios, kanya intoring na yan maptog." ⁴ [Yay pamigamit nan Dios nin halita "intoring" iti ay labay toton, ambo komon marapat odti para koni Abraham. Alimbawa,] ha pa-magtrabaho nin a-say tawo, kay ma-halita a yay opa na kot palangkap kona bana wari ta nainga-rowan ya, nokay talagan marapat orin opa para kona. ⁵ Balo ta, maskin yay tawo kot homin yan nagawa para konan Dios, maitoring ya ot syimprin maptog, no antompol ya konan Dios a ginomwa naor paralan para maitoring maptog a tawon makasalanan, ta yay katotpol nay naor a baranan no anongkot maitoring yan maptog.

⁶ Imbalita nay naor ni Ari David ha Masanton Kasolatan yay tongkol ha tawon makalma, ta an-itoring na yan Dios maptog maski homin yan nagwa para konan Dios, wana,

⁷ “Makalma hilay tawon yay nawnagwa lan kasalanan ay pinatawad nay nan Dios ta bi-sa nilingwanan.

⁸ Iya, makalma a balang tawon yay main nan kawkasalanan kot kona kay nay na ipaobat nin Katawan.”

⁹ Yadtin binanggit a makalma yay tawon pinatawad nan Dios ay para bongat wari kontamon aw-Israelita a kogit bana ta anhomonol ha kawkapanogoan? O kalamo kamoy namaot a ambo Israelita a antompol kot ambo kawkogit?

Isipon tamo hi Abraham a intoring nan Dios maptog bana ha main nan katotpol. ¹⁰ Naka-no nangyari orin? Ba-yo ya kinogit o pa-makayari? Ambo doman hin ba-yo ya kinogit, ambo pa-makayari? ¹¹ Nga-min, inmanda bongat kona a pakogit ya hin hoyot ana, pamilbian a intoring na yay nan Dios maptog bana ha main nan katotpol. Nangyari yadti hin kay ya ot nagpakogit, para ipa-kit a hi Abraham a impagka-tatay nin halban antompol maski konlan ambo kogit, ta hila man ay itoring maptog bilang kona. ¹² Hitamoy namaot aw-Israelita ay impagka-tatay tamo ya ot syimpri, no antompol tamoy namaot bilang kona maski hin kay ya ot nagpakogit, ambo kapag anhonolon tamoy kaogalian pakogit a natawil tamo kona.

Yay Pangako a Matanggap bana ha Katotpol

¹³ Hin pinangakoan nan Dios hi Abraham a hiya tan hitamoy lawlipi na kot maipag-ikon tamoy intiron kalotaan ay kay na ginwa odti bana ha kaho-honol ni Abraham ha kawkapanogoan, nokay bana ha main nan katotpol a pinangibatan intoring na yan Dios maptog. ¹⁴ Kot no komon ta ya-rin a pangako ay matanggap nin hilay anhomonol ha kawkapanogoan, homin ana komon kwinta yay katotpol, tan homin syimprin alaga ya-rin a pangako ta homin anan lamang ampakahonol ha halban kawkapanogoan. ¹⁵ Yay risolta nin kawkapanogoan ay hobhob nan Dios awit a parosa, bana naor ta kay angka-honol odtin halban. No homin kawkapanogoan, homin anamaot pangongontra.

¹⁶ Kanya naor, yay pa-nanggap ha aw-impangako nan Dios ay bana bongat ha katotpol, pigaw ma-patnagan a rigalo yadti bana ha inganga-ro nan Dios. Ha anodtin paralan ay sigoradon matanggap orin nin halban kabilang ha lipi ni Abraham, labay totolon, ambo kapag hitamoy antompol a Israelita a binyan nin kawkapanogoan nan Dios, nokay pati hikamoy ambo Israelita a antompol anamaot bilang koni Abraham, kanya pari-pariho tamo yan impagkatatay. ¹⁷ Wanay naor Dios koni Abraham ayon ha Masanton Kasolatan, “Ginwa katan tatay nin tawtawo a pangibatan nin nawnasyon.” Kanya ha hilap nan Dios ay tatay hi Abraham nin halban antompol, bana ta tinompol ya konan Dios a ampaka-pabyay oman tan ampaka-palsan bawbagay ibat ha homin, ha paralan nin halita nan bongat. ¹⁸ Maskin homin anan pag-asan

magkamain yan anak, pinasimalaan na syimpri a pangako nan Dios kona a hiya a gaw-on nan tatay nin tawtawo a pangibatan nin nawnasyon. Wanay naor Dios kona, “Lomabong a lipi mo nin bilang kalako ha bawbitoon.” ¹⁹ Kay kinomapoy a main nan katotpol, ta kay na inisip a lalaman na a kapa-halan kot bilang anan nati, ta magsanyatos a taon yay na. Ni kay na syimpri inisip a pa-makabaog nin kaambali na a hi Sara. ²⁰ Kay na pinagdodawan a pangako nan Dios [ta ambo yan kolang ha katotpol]. Masbali dinayaw na yay Dios ta bi-sa nag-in lalon ma-got a main nan katotpol. ²¹ Sigorado ya nga-min, a no anyay impangako nan Dios ay talagan baba nan tooron. ²² Kanya bana ha main nan katotpol ay intoring na yan Dios maptog. ²³ Ya-rin nakasolat ha Masanton Kasolatan a “intoring na yan maptog” ay ambo kapag para koni Abraham bongat, ²⁴ nokay paray namaot kontamo, ta hitamo man ay an-itoring nay namaot Dios nin maptog palibhasay antompol tamoy naor kona a namaorong nabyay koni Jesus a Katawan tamo. ²⁵ Inaboloyan na yan Dios mati hi Jesus bana ha kawkasalanan tamo, bi-sa pinaorong na yan nabyay ta pigaw maitoring tamon maptog.

5

Hilay Intoring Homin Kasalanan

¹ Hawanin ta intoring na tamoy nan Dios nin homin kasalanan bana ha main tamon katotpol, main tamoy nan pa-maki-sondo ha Dios bana konan Katawan tamon Jesu-Cristo. ² Hiya ot

a ginomwa nin paralan, kanya natanggap tamodtin kaabigan nan Dios a angka-tamasa tamo hawanin bana ha katotpol tamo. Angkalilikot tamoy namaot ha pag-asan maka-paki-lamo tamo ha karangalan nan Dios ha langit. ³ Ambo bongat ya-rin, nokay angkalilikot tamoy namaot ha pawpanonobok, bana ta tanda tamo a yay risoltan ya-rin ay ampag-in tamon mapasinsya. ⁴ Bi-sa yay risolta nin patoloy tamon pa-magpasinsya ay ampag-in tamon maptog. Tan ha patoloy tamon pa-mag-in maptog ay lalon angkapa-lahan a kasigorowan tamo tongkol ha an-asahan tamo konan Dios. ⁵ Kay tamo ma-ringoyan konan ya-rin a an-asahan tamo. Nga-min, pimno nan Dios hosto a kanakoman tamo nin labi na ha pa-mami na kontamo nin Masanton Ispirito na.

⁶ Hin hitamoy tawtawo kot homin magawa para mag-in maptog, inda-ton ni Cristo yay sarili na hin panaon a intakda nan Dios ta nati ya para kontamon tawtawon kawkontra ha Dios. ⁷ Kontamon tawo, mairap mangyari a main mamida-ton nin sarili nan biyay maskin alang-alang yadti ha a-say tawon maptog. Anorin man, maari main magkohaw nakom mati alang-alang ha a-say tawon anggomwa abig. ⁸ Kot yay Dios, talagan pinaptogan nay pa-manglabi na kontamo ta hin makasalanan tamo ot ay inhogo na hi Cristo para mati alang-alang kontamo. ⁹ Hawanin ta intoring na tamoy nan maptog bana ha daya ni Cristo a tinomolo, lalon sigorado a mailipyas na tamo ni Cristo ha matindin hobhob nan Dios ha awlon pangongokom. ¹⁰ Nga-min, hin yadtaw a kawkontra tamo ot konan

Dios, ginomwa yan paralan para mag-in na tamon ka-sondo ha paralan nin pa-ngamati nin Anak na. Kanya, mas lalo hawanin ta ka-sondo na tamoy na, sigoradon ilipyas na tamo nin Anak na ha kaparosawan ha awlon pangongokom, bana naor ta nabyay yan oman. ¹¹ Ambo bongat ya-rin, nokay mismon yay Dios a an-ikalilikot tamo, bana ha ginwa nan Katawan tamon Jesu-Cristo a hiyay pinangibatan nin pa-maki-sondo tamo ha Dios.

Yay Risoltan Gawa ni Adan tan yay Risoltan Gawa ni

Jesus

¹² Nagkamain nin kasalanan iti ha mondo bana ha pa-magkasalanan nin a-say tawo a hi Adan, tan bana ha kasalanan ay nagkamain nin kamatyan. Kanya halban tawo ay an-omogot ha kamatyan bana ta halban ay nalaming ha kasalanan ni Adan. ¹³ Intonsis, main anan kasalanan ba-yo ot inimbi yay kawkapanogoan koni Moises. Balo ta ya-rin a kasalanan ay kay maibilang kako-kontra ha kawkapanogoan bana naor ta homin hila ot kawkapanogoan hin yadtaw. ¹⁴ Anorin man, paibat hin panaon ni Adan anggan hin panaon ni Moises, halban tawo ay nahakop ana nin kamatyan palibhasay nagkasalanan hilay namaot, anggan man yay kasalanan la ay ambo kako-kontra ha a-say kasogoan nan Dios a bilang ha ginwa ni Adan.

Hi Adan ay pa-hal anino nin yay ampalatoon ot hin yadtaw [a hi Cristo, bana ta yay ginwa la ay parihon nagkamain ipikto ha halban tawo.]

¹⁵ Balo ta hakalakoy risolta nin pa-magkasalanan ni Adan konan payabol nan Dios a libri tamon angkatanggap bana ha ginwa ni Cristo. Ngamin, maski man a-sa nan bongat ni Adan a nagkasalanan, kot yay ipikto ay lako a tawon an-omogot ha kamatyan. Balo ta mas daog yadti nin yay sagana a kaabigan nan Dios tan yay payabol a librin angkatanggap nin na-pakalako a tawo, bana ha gawa nin yadtin a-say namaot a tawo a hi Jesu-Cristo. ¹⁶ Yay a-sa ot a kahomawan ha risolta nin pa-magkasalanan ni Adan tan ha risolta nin payabol nan Dios a libri tamon angkatanggap ay oya: Ha asa-san bongat a kasalanan ni Adan ay nagkamain sintinsyan kamatyan ha mondo, kot yay payabol nan Dios a librin angkatanggap tamon tawtawon antompol koni Jesu-Cristo ay yay pa-mitoring nan maptog kontamo maskin golpi a kasalanan tamo. ¹⁷ Bana anaor konan yadtin pa-magkasalanan ni Adan, maskin asa-sa na, nahakop tamoy nay tawtawo nin kamatyan. Balo ta holok ot iti yay ipikto nin pa-ngamati ni Jesu-Cristo. Bana kona, halban tawon ampananggap nin sagana a kaabigan nan Dios tan yay librin pa-mitoring nan maptog kontamo ay main anan biyay a homin anggawan, nin maka-paki-lamo ha pa-mag-ari ni Jesu-Cristo.

¹⁸ Intonsis no-nin, no pa-non yay kasalanan nin a-say tawon hi Adan, kot pinangibatan nagkamain sintinsyan kamatyan para ha halban tawo, anorin anamaot kapara, yay pa-mag-in maptog nin a-say namaot a tawo a hi Jesu-Cristo ay pinangibatan an-ibilang anamaot maptog, tan ambiyan biyay homin anggawan a halban tawon

antompol kona. ¹⁹ Kanya anggano man asa-sa nan bongat ni Adan a kinontra konan Dios, kalakan tawon nag-in makasalahan. Anorin anamaot kapara, anggano man asa-sa nay namaot bongat ni Jesus a hinomonol konan Dios, kalakan anamaot a maitoring maptog.

²⁰ Hin panaon ni Moises, inimbi nan Dios a kawkapanogoan ta pigaw ma-tandaan lan tawtawo a mas lako a angkagawa lan kasalahan. Kot maskin pa-no kalako a kasalahan nin tawtawo, mas mahi-ban ot syimpri a ingangaron an-ipa-kit nan Dios ha tawon andomani kona. ²¹ Kanya no pa-non yay kasalahan kot makapangyayari bana ta yay risoltan yadti kot kamatyan, anorin anamaot kapara, makapangyayari namaot a inganga-ro nan Dios, ta yay risoltan yadti ay an-itoring nan maptog yay hinoman a antompol kona, pigaw ma-biyan yan biyay a homin anggawan bana ha ginwa nan Katawan tamon Jesu-Cristo.

6

Kay Ana Ampag-arian nin Kasalahan

¹ Hawanin, dapat tamo wari halitaon a magpatoloy tamo no-nin ha pa-magkasalahan, pigaw lalon ma-kit a sagana yay inganga-ro nan Dios?

² Disnodon kai! Anongkot wari magpatoloy tamo ot magbiyay ha kasalahan, anta kapa-halan tamo kot nati na ha kasalahan? ³ Ambo doman tanda moyo a balang a-sa kontamon binaotismowan kot impakiasa-say na koni Jesu-Cristo, labay totolon, impakiasa-say na ha main

nan pa-ngamati? ⁴ Kanya, hin binaotismowan tamo, kapa-halan tamo ay intabon anamaot nin kalamo na, pa-mipa-kit a pa-hal nati tamoy namaot a bilang kona, ta pigaw no pa-no yan pinaorong nabyay hi Cristo nin Dios Ama ha kapangyarian nan homin kapantay ay anorin anamaot kapara, makapagbiyay tamoy na ha ba-yon klasin pa-magbiyay.

⁵ Palibhasay impakiasa-sa tamoy nay naor ha pa-ngamati a bilang ha dinalanan ni Cristo, kanya maka-pakiasa-sa tamoy namaot kona ha pa-morong mabyay a bilang ot bongat ha dinalanan na. ⁶ Tanda tamo a yay daan tamon pa-magkatawo ay kapa-halan impasak ana ha kros kalamo ni Cristo, pigaw manganggay nay natoral tamon ogali a makasalanan ta pigaw ambo tamoy nan pa-hal alipon nin kasalanan. ⁷ Bilang ot bongat yadti ha a-say tawo a no nati yay na ay naalih yay na ha pa-makaalipon nin kasalanan. ⁸ Hawanin, ta kapa-halan tamoy naor kot nati na kalamo ni Cristo, kanya ampi-pol tamo a maka-pakiasa-sa tamoy namaot ha ba-yon biyay na. ⁹ Tanda tamo a hi Cristo kot pinaorong nabyay tan kay yay na matin oman. Homin anan kapangyarian a kamatyan kona. ¹⁰ Yay pa-ngamati na ay ninghan bongat tan para ha kawkasalanan nin tawo. Kot yay ba-yon biyay na hawanin ay paray na konan Dios. ¹¹ Kanya hitamo man, kailangan itoring tamo yay main tamon sawsarili nin nati na a kay ana dapat magkasalanan. Tan hawanin, main tamoy nan ba-yon biyay a dapat ipagsirbi konan Dios bana ha pa-makiasa-sa tamo koni Jesu-Cristo a

Katawan tamo.

¹² Kanya, ando moyo komon payagan nin mag-ari yay kasalanan ha main moyon lota lalaman a main pa-ngamati, pigaw kay kamo maalipon ha aw-ilig nin lalaman. ¹³ Maski anyakamay partin lalaman moyo ay ando moyo gamiton ha karokaan a pangibatan magkasalanan kamo. Nokay pahakop kamo ha Dios ta pa-hal nati kamoy na kot binyan na kamon ba-yon biyay. Kanya kailangan, balang parti nin lalaman moyo ay ihoko moyoy na ha Dios para gamiton moyon bongat ha gawgawa kaabigan. ¹⁴ Nga-min, ambo anan dapat mag-ari yay kasalanan kontamo, palibhasay ampasimala tamoy na a malipyas tamo bana ha inganga-ro nan Dios, ambo ana ha paralan nin kaho-honol ha kawkapanogoan.

Ayti Dapat Paalipon: ha Kasalanan o ha Dios?

¹⁵ Hawanin, dapat tamo wari halitaon a maari tamo no-nin gomwa kasalanan ta nalipyas tamoy nan lamang bana ha inganga-ro nan Dios, ambo bana ha kaho-honol tamo ha kawkapanogoan? Disnodon kai! ¹⁶ Ambo doman tanda moyo a no ayti kamo ampahakop, itaw kamo ampaalipon? Kanya no alipon kamo nin kasalanan, ogotan moyoy parosan kamatyan a pa-makahiyay ha Dios anggan-angga. Kot no pahakop kamo ha Dios, yay ogotan ya-rin ay itoring na kamon maptog. ¹⁷ Salamat konan Dios ta hikamoy datin alipon nin kasalanan ay anhomonol kamoy nan losob ha nakom ha aral a intoro komoyo. ¹⁸ Hikamo a inalih ana ha pa-makaalipon nin kasalanan ay nag-in kamoy na hawanin pa-hal

alipon nin kaabigan. ¹⁹ An-ialimbawa kodti ha biyay tamon tawtawo ta makapoy ot a panging-intindi moyo tongkol ha bawbagay a maka-Dios. No pa-non hin yadtaw kot impaalipon moyoy lalaman moyo ha gawgawa karolmongan, tan karokaan a paloor anan paloor, anorin anamaot kapara hawanin, gamiton moyoy balang partin lalaman moyo ha kagogwa labah pigaw mag-in kamon banal.

²⁰ Hin alipon kamo ot nin kasalanan ay kay kamo anhomonol ha totoro tongkol ha pamag-in maptog. ²¹ Yadtaw gawgawa moyon karokaan hin yadtaw a an-ikaringoy moyo hawanin ay main ya wari imbongan kaabigan? Yay ogotan nin ya-rin halban ay parosan kamatyan a pa-makahiyay ha Dios anggan-angga.

²² Kot hawanin ta inalih kamoy na ha pamakaalipon nin kasalanan tan nag-in kamoy nan ma-magsirbi nan Dios, yay bongan biyay moyo hawanin ay ampag-in kamon banal tan yay ogotan nin ya-rin ay biyay a homin anggawan.

²³ Nga-min, yay kabayaran nin kasalanan ay kamatyan [a pa-makahiyay ha Dios], balo ta yay rigalon an-ibi nan Dios ay biyay a homin anggawan bana ha pa-makiasa-sa tamo koni Jesu-Cristo a Katawan tamo.

7

Yay A-say Nati ay Ambo anan Hakop nin Kawkapanogoan

¹ Tawtalakaka, tanda moyo yay kawkapanogoan nan Dios, kanya tanda moyoy namaot

a yay tawo kot hakop yan bongat nin kawka-panogoan lo-gan angkabyay ya. ² Alimbawa, ayon ha kawkapanogoan, yay babayin main kaambali ay hakop yan kaambali na lolog angkabyay ot a kaambali na. Kot no alimbawa ta mati yay kaambali na, libri yay na konan yarin a kasogoan tongkol ha pa-makahakop konan kaambali na. ³ Kanya no manglaloma ya lolog yay kaambali na kot angkabyay, ma-ha-wayan yan ma-maki-lalaki. Kot no alimbawa ta nati yay nay kaambali na, libri yay na konan yarin a kasogoan. Kanya no magkaambali ya man oman, ambo yan ma-maki-lalaki. ⁴ Tawtalakaka, anorin anamaot kapara kontamo, naalih tamoy na ha kahakopan nin yay daan a kawkapanogoan bana ha pa-makiasa-sa tamo ha pa-ngamati ni Cristo. Nangyari yadti pigaw hakalakoy nay main hakop kontamo a homin laloma no ambo hi Cristo a pinaorong nabyay, tan pigaw yay biyay tamo kot mamongan labah a ogali ha ikarangal nan Dios. ⁵ Nga-min, hin ampagbiyay tamo ot ayon ha daan tamon pa-magkatawo, yay kawkapanogoan nan Dios a ampakapokaw ana ingat ha maw-makasalanan tamon ilig. Kanya hiladti nay nango-na ha tawtigo tamo, ta bi-sa kawkarokaan a bonga nin biyay tamo hin yadtaw a mamiabot komon kontamo ha kamatyan a pa-makahiyay ha Dios. ⁶ Kot hawanin ay ambo ana yay daan a kawkapanogoan a paralan pigaw malipyas tamo. Ta para kontamo ay pa-hal nati anadtin datin main hakop kontamo. Kanya yay klasin pa-magsirbi tamo konan Dios hawanin ay ba-yoy na ta ayon ana ha an-ipanogo nin Ispirito na,

ambo anan ayon konan ya-rin nakasolat a daan a kawkapanogoan.

Angka-kit ha Kawkapanogoan no Anya yay Kasalanan

⁷ Hawanin, ma-halita tamo wari a yay kawkapanogoan nan Dios a ampangibatan nin pa-magkasalanan? Disnodon ambo, ta dati tamoy nan anggomwa doka. Kot no ambo bana ha kawkapanogoan, homin tamo komon tanda tongkol ha kasalanan. Alimbawa, kay ko komon tanda a kasalanan payti yay pa-mag-intris no homin nin kasogoan, a wana, "Ando mo pag-intrisan a ambo mon ikon." ⁸ Kot yay natoral kon ogali a makasalanan ay napokaw nin yadtin kasogoan a ando mag-intris, kanya laloy na ingat naloor a pa-mag-intris ko ha nangasasari a bawbagay. No ambo yay kawkapanogoan, homin tamo komon tanda tongkol ha kasalanan. ⁹ Bilang kongko, hin o-na ay ampagbiyay ako nin homin tanda tongkol ha kawkapanogoan. Kot hin na-toroan akoy na, ison ana ingat napatnagan a pa-makamakasalanan ko. Bi-sa, yay mag-in ko komon ogotan ay kamatyan a pamakahiyay konan Dios anggan-angga. ¹⁰ Yar-in a kawkapanogoan a intatala para komon makapamin biyay a homin anggawan, ya-rin ana ingat komon a pangibatan nin kamatyan ko. ¹¹ Nga-min, yay natoral kon ogali a makasalanan ay napokaw nin kawkapanogoan, kanya lalo kon nailingon gomwa doka, tan pangibatan komon ma-parosawan ako.

¹² Intonsis no-nin, yay kawkapanogoan nan Dios ay ambo doka nokay balang kapanogoan na ay masagrado, matoyng tan labah. ¹³ Hawanin, ya-rin kawkapanogoan a biig labah, ya-rin ot wari a ampangibatan ma-parosawan yay tawo nin kamatyan? Disnodon ambo! Nokay yay natoral tamon ogali a makasalanan ay angka-patnagan a talagan doka, ta anhomobag tamo ha kawkapanogoan nan Dios a biig labah. Kanya ampangibatan a ma-parosawan tamon kamatyan a pa-makahiyay ha Dios anggan-angga. Kanya ha kawkapanogoan ma-patnagan a masyadon doka a kasalanan.

Yay Aw-ilig nin Lalaman tan yay Labay nin Kanakoman

¹⁴ Tanda tamo a labah yay kawkapanogoan nan Dios ta yadti ay ibat ha Ispirito na. Balo ta hiko ay tawon bongat a main kakapoyan gawa nin lota kon lalaman, tan kapa-halan ko ay alipon nin kasalanan. ¹⁵ Kay ko angkaintindyan yay ogali ko, ta yadtaw labah a labay ko komon gaw-on ay kay ko pirmin angkagwa, ta no anyay doka a kay ko komon labay gaw-on ay yadtaw ana ingat a angkagwa ko. ¹⁶ Hawanin, ison ha kay ko komon labay gaw-on yay angkagawa kon doka, mapatnag a angkomompormi ko a labah yay kawkapanogoan. ¹⁷ Intonsis no-nin, bilang anan ambo hiko mismoy main gawa nin ya-rin doka a angkagwa ko, nokay gawa nin yay doka a aw-ilig a iti ha lalaman ko. ¹⁸ Nga-min, tanda ko a homin kaabigan iti ha sarili ko, labay

totolon, ha daan kon pa-magkatawo ta mahi-ban man a nakom kon gomwa abig, kot kay kon bongat pirmin mababa gaw-on. ¹⁹ Nga-min, yay kaabigan a labay ko komon gaw-on ay kay ko pirmin magwa ta no anyay doka a kay ko komon labay gaw-on, yadtaw ana ingat a angkagwa ko. ²⁰ Kanya no yay angkagwa ko kot yadtaw doka a kay ko komon labay gaw-on, bilang anan ambo hiko mismoy main gawa nin ya-rin, nokay yay doka a aw-ilig a iti ha lalaman ko.

²¹ Kanya anodti yay pirmin ampangyari kongko: Kapag labay kon gomwa labah, angka-pango-nawan akon gomwa nin doka. ²² Nga-min, anggano man ha kanakoman ko ay anikalilikot ko yay kawkapanogoan nan Dios, ²³ kot ha main kon lota lalaman ay angkalayam ko a main akon natoral a doka a ogali a angkomontra ha kalabayan nin main kon kanakoman. Kay kodti angka-paglabanan, kanya kapa-halan ko ay alipon nin kasalanan a ampango-na ha pawparti nin lalaman ko. ²⁴ Ka-ka-ro ko pay na! Hino man wari a mamilipyas kongko konan yadtin makasalanan kon lota lalaman a pangibatan parosawan akon kamatyan? ⁴ ²⁵ Salamat konan Dios ta yay pa-ngamati nan Katawan tamon Jesu-Cristo yay paralan nin pa-milipyas kongko! Hawanin, oyay kapa-halan ko: Ha main kon kanakoman ay mahonol ako ha kawkapanogoan nan Dios, kot ha daan kon pa-magkatawo, yay angka-honol ko ay yay ogali kon makasalanan.

Pa-magbiyay ha Pangongo-na nin Ispirito nan Dios

¹ Hawanin, kay nay na sintinsyawan Dios nin kaparosawan yay hinoman a iti koni Jesu-Cristo tan kay ana ampagbiyay ayon ha daan nan pa-magkatawo, nokay ayon ana ha kalabayan nin Ispirito nan Dios. ² Nga-min, bana ha pamakiasa-sa tamo koni Jesu-Cristo ay iti tamoy na ha pangongo-na nin Ispirito nan Dios a ampamin ba-yon biyay. Kanya libri tamoy na ha pamakaalipon nin kasalanan, tan ha kaparosawan nin kamatyan a pa-makahiyay ha Dios anggan-angga. ³ Intonsis, yay [pa-milibri kontamo ha kasalanan a] kay makwa ha paralan nin kaho-honol ha kawkapanogoan nan Dios, bana naor ha kakapoyan nin natoral tamon pa-magkatawo ay ginwa nan Dios ha paralan na: Inhogo nay naor yay mismon Anak na nin nagkamain lalaman a bilang kontamon tawtawon makasalanan, pigaw mag-in da-ton para ha main tamon kawkasalanan. Kanya ha pa-ngamati na ha lota nan lalaman ay naisagawa yay sintinsyan kamatyan para ha kawkasalanan nin tawtawo. ⁴ Ginwa nan Dios yadti, pigaw yay an-ipanogo ha kawkapanogoan ay mator kontamon kay ana ampagbiyay ayon ha natoral tamon pa-magkatawo, nokay ayon ana ha kalabayan nin Ispirito nan Dios.

⁵ Kot hila a ampagbiyay ayon ha ilig nin natoral lan pa-magkatawo, yay laman isip la ay yadtaw aw-ilig nin natoral lan pa-magkatawo. Balo ta hitamo a ampagbiyay ayon ha kalabayan nin Ispirito nan Dios, yay laman isip tamo ay yadtaw

labay nin Ispirito nan Dios. ⁶ Nga-min, hinoman a yay kaisipan na kot ampango-nawan aw-ilig nin natural nan pa-magkatawo ay omogot ya ha kamatyan a pa-makahiyay ha Dios. Balo ta hinoman a yay kaisipan na kot ampango-nawan kalabayan nin Ispirito nan Dios, main yan biyay homin anggawan tan kaliswayan nakom. ⁷ Nga-min, kontra ha Dios yay hinoman a kaisipan na kot ampango-nwan aw-ilig nin natural a pa-magkatawo, palibhasay kay ya ampahakop ha kawkapanogoan nan Dios tan maski man wari labay nan pahakop, kay na talaga magawa. ⁸ Kanya ta hilay ampagbiyay ot ayon ha daan a pa-magkatawo ay kay na hila maari ikalilikot nin Dios.

⁹ Kot hikamo, naalih kamoy na ha pangongona nin daan a pa-magkatawo ta iti kamoy na ha pangongona nin Ispirito nan Dios, no potog a ampi-wan ana komoyo yay Ispirito nan Dios. Hawanin, yay tawon kay an-iwanan nin Ispirito nan Dios, a Ispirito nay namaot ni Cristo ay ambo na yan tawo ni Cristo. ¹⁰ Kot hikamo, no potog a iti yay na komoyo hi Cristo, maski man yay lota moyon lalaman ay an-omogot ha kamatyan bana ha kasalanan, yay ispirito moyo ay main anan ba-yon biyay bana ta intoring na kamoy nan Dios maptog. ¹¹ Hawanin, no yay Ispirito nan Dios kot ampi-wan ana komoyo tan yay Dios anaor yay namaorong nabyay koni Jesus, maski man mati kamo, paorongon na kamo syimprin mabyay nin Dios, gawa nin Ispirito na a ampi-wan komoyo.

¹² Tawtalakaka, ambo tamoy nan alipon nin daan tamon pa-magkatawo, kanya ambo anan

kailangan a magbiyay tamo ot ayon ha ilig nin daan tamon pa-magkatawo. ¹³ Nga-min, no ampagbiyay tamo ot ayon ha daan tamon pa-magkatawo, yay ogotan tamo ay kamatyan a pa-makahiyay ha Dios. Kot no ha tambay nin Ispirito nan Dios ay itgon tamo yay pa-magkasalanan a awit nin natoral tamon pa-magkatawo, yay ogotan tamo ay biyay a homin anggawan. ¹⁴ Halban ampango-nawan Ispirito nan Dios ay awa-nak nan Dios. ¹⁵ Nga-min, yay Ispirito nan Dios a tinanggap tamo ay ambo pamilbian a alipon na tamo para mali-mo a bilang hin o-na, nokay inimbi nadti pamilbian a awa-nak na tamoy na, kanya ma-ha-wayan tamo yan “Ama! Ama ko!” ¹⁶ Yay Ispirito nan Dios mismo a ampamaptog ha main tamon kanakoman a hitamo kot awa-nak nan Dios. ¹⁷ Bana ta awa-nak na tamoy na, matanggap tamoy namaot yay tawil a impangako na ha balang anak na, bana ta kalamo na tamo ni Cristo nin manawil. No potog a ampakiasa-sa tamo koni Cristo, maskin anggan ha pa-magdya-dya a bilang ha dinalanan na, maipakiasa-sa na tamoy namaot ha main nan karangalan ha gloria.

Sangkaligawan a An-ita-gan Kontamo

¹⁸ Sigorado ko a yadtin dawdya-dya tamo hawanin ay kay homin kwinta, no ikompara ha karangalan a kay maabot isipon a ibi nan Dios kontamo ha lomato a panaon. ¹⁹ Halban lawlaloma ot a pawpinalsa ay pa-hal ampakata-tagana lay namaot a ipa-kit na tamoy nan Dios, hitamoy aw-awa-nak na ha marangal tamoy nan

kapa-halan. ²⁰ Nga-min, yay kapa-halan lan hiladtin pawpinalsa ay main panganggawan, ambo bana ta kagostowan ladti nokay kagostowan nan Dios. Kot plano na a ha lomato a panaon, ²¹ maski hiladtin pawpinalsa ay maalih ana ha pa-makaalipon la ha kahiraan, ta kalaming hila ha karangalan a kay ana mahira a ibi kontamon awa-nak na. ²² Tanda tamo, a anggan hawanin halban pawpinalsa ay ampagdyadya kanya pa-hal an-aloloy hilan bilang ha a-say mangangabing. ²³ Ambo bongat hila, nokay hitamo mismo a tinomanggap anan Ispirito a impao-na nan inimbin Dios ay an-ialoloy tamoy namaot ha lalo nakom tamo yay pa-magdyadya tamo. An-aloloy tamo man, kot ampakata-taganan tamo a ipatnag nay nan Dios a awa-nak na tamo, ta ba-yowan nay na yay lalaman tamo pigaw kay ana mahira mika-ka-noman. ²⁴ Yarin yay an-asahan tamon mangyari paibat hin inlipyas na tamon Dios. Kay tamo halitaon a an-asahan tamo-rin no komon ta angka-kit tamoy nan ampangyari orin, ta hino man wari a omasa ot ha bagay a angka-kit nay na? ²⁵ Kot bana ta ya-rin an-asahan tamo ay kay tamo ot angka-kit ampangyari kanya ampagpasinsya tamon toman.

²⁶ Ambo bongat yay pag-asa tamoy ampakatambay kontamo, nokay antambayan na tamoy namaot nin Ispirito nan Dios ha main tamon kawkapoyan. Alimbawa, no kay tamo tanda no anyay marapat tamon idawat ha Dios, yay Ispirito nan Dios mismo a ampamiabot konan Dios nin yadtaw aw-aloloy tamon kay

angkaibalita. ²⁷ Yay Dios a magtanda, no anyay iti ha lalo nakom nin tawo ay hiya ot syimpri a magtanda no anyay labay tolon nin yay an-iabot nan Ispirito na, ta yay an-iabot na para kontamon bawbanal a tawo na ay ayon ha kanakoman nan Dios.

²⁸ Tanda tamo a halban bagay a ampang-yari kontamo ay anggamiton nan Dios para ha ikaabig tamon hitamoy ampanglabi kona a hina-wayan na ayon ha main nan tatala. ²⁹ Nga-min, tanda nay nan daan no hinoy tompol kona tan hila-rin ay intatala na para mag-in bilang konan Anak na a hi Jesus, pigaw hi Jesus a mag-in pa-hal kalingkakaan nin lako a mita-talakaka. ³⁰ Ambo bongat ya-rin, nokay hinoman a intatala nay nan daan ay hina-wayan nay namaot para homonol kona, tan balang hina-wayan na ay intoring nan maptog. Bi-sa balang intoring nan maptog ay inlamo na syimpri ha main nan karangalan.

Kay Maihiyay ha Labi nan Dios

³¹ Hawanin ta anodti nay pa-hal tamo, anya ot a ma-halita tamo? Oya: Bana ta yay Dios kot pabor kontamo, hino man wari a maari komontra kontamo? Homin ana. ³² Nga-min, kay na kinawa-nan Dios inimbi yay sarili nan Anak, nokay masbali inhogo na yan mati para kontamon halban. Kanya hawanin ta inimbi nay naor a Anak na, syimpri ilamo nay namaot ibi kontamo nin matibolos a nakom a halban bagay a marapat kontamo bana konan Anak na. ³³ Bi-sa, hino man wari a maari mamiabot konan Dios nin kasalanan tamon tawtawon pinili na,

anta yay Dios mismo a namitoring ana kontamon maptog? ³⁴ O hino man wari a manalita a dapat tamon parosawan ha impyirno, anta hi Cristo mismoy nati alang-alang kontamo, tan lalo paot ta pinaorong yan nabyay, bi-sa itaw ya hawanin ha wanan nan Dios nin andomawat para kontamo? ³⁵ Main wari maari maka-pihiyay kontamo ha labi ni Cristo? Maski man ando-malan tamo ha pa-magdya-dya o kawkairapan o pa-na-damsak o bitil o kakaposan nin maiholot, o piligron pa-hal, o mati ha ispada, kay tamo sympri maihiyay ha labi na. ³⁶ Wanay naor ha Masanton Kasolatan,

“O Dios, alang-alang komo ay lawah kamin an-arap ha kamatyan.

Kawkarniron papatyon anay yay main min kapa-halan.” ³⁷ Anodtaw pa man, yarin halban ay sobran-sobra tamon mapagtagompayan bana koni Cristo a ampanglabi kontamo. ³⁸ Nga-min, sigorado ko a yay biyay tamo o kamatyan man, kay homin maka-pihiyay kontamo ha labi nan Dios. Maskin gawa aw-anghil, o hinoman konlan doka a ispirito a main katongkolan o kapangyarian, maski anyaman a mangyari hawanin o ha awlon lomato, ³⁹ maski anyaman ha ta-gay o iti ha aypa, o maskin anya ot magbagay a pinalsa ay kay homin maka-pihiyay kontamo ha labi nan Dios ta anlabyon na tamoy naor bana koni Jesu-Cristo a Katawan tamo.

Yay Pamimili nan Dios nin Tawtawo Na

¹ Potog yadtin ibalita ko tongkol konlan kaparan Israelita bana ha pa-makiasa-sa ko koni Cristo, tan maskin sarili kon konsinsya a ampango-nawan nin Masanton Ispirito nan Dios ay ampamaptog a ambo kagalotoyan yadti:

² Matindi a kaloloan ko tan yay nakom ko ay pirmin angka-pairapan, bana ta karamilan konlan kaparan Israelita kot kay la ambilbion a hi Jesus yay anta-ganan lan Ma-milipyas. ³ No maari bongat komon, mas labay ko ot a hikoy nay mananggap nin hompa nan Dios konla, ta maihiyay ako koni Cristo alang-alang konlan hila-rin a kaparan aw-Israelita a impagkatalakaka tan ka-lahi tamo. ⁴ Nga-min, hila ay kaparay namaot aw-Israelita a pinili nan Dios hin yadtaw ot para mag-in tawtawo na. Impakit na konlay main nan kalinggasan tan ginomwayan kawkasondoan konla; inimbi na konla yay kawkapanogoan, yay paralan nin pa-magsamba la tan main ya ot aw-impangako konla. ⁵ Yay pinangibatan lahi la ay hi Abraham, hi Isaac tan hi Jacob. Tan ka-lahi la ot hi Cristo ha main nan pa-maglalaman tawo. Hiyay Dios a sangkalintatagayan ha halban a dapat poriwon angganangga. Amen.

⁶ Anggano man karamilan konlan kaparan Israelita hawanin ay ambo tawtawo nan Dios [ta kay hilay naor ambomilbi koni Cristo,] kay tamo ma-halita a kay na antooron Dios a pangako na a pinili na tamon aw-Israelita para mag-in tawtawo na. Nga-min, [paibat hin o-na, anibalita nay nan Dios a] ambo halban lipi ni Israel

kot an-itoring nan potog a Israelita a tawo na.
⁷ Tan anorin anamaot kapara koni Abraham, ambo halban lipi nin awa-nak na kot an-itoring nan Dios potog a lipi ni Abraham. Wanay naor Dios kona, “Hila bongat a lipi ni Isaac a anak mo a bilbion kon lipi mo.” ⁸ Labay totolon yadti, ambo halban in-abing lawlipi ni Abraham ay an-itoring tawtawo nan Dios, nokay hila bongat a lawlipi nan anak a impangako nan Dios. ⁹ Hi Isaac anaor odtin anak a impangako nan Dios ta anodti wanan Dios koni Abraham tongkol kona, “Ha pa-magbalik ko ha taon, ha anodti namay panaon ay nakapanganak yay na hi Sara nin a-say lalaki.”

¹⁰ Ambo bongat ya-rin, nokay na-kit anamaot a pamimili nan Dios ha nangyari konlan kambal a anak ni Rebeca [a hi Esau tan hi Jacob]. Asa-say pinangibatan la a hi Isaac anaor a kalimpapopapoan tamo. ¹¹ Kot main yay nan pinili a Dios konla ba-yo hila ot in-abing tan maskin kay homin hila ot ginwa a labah o doka. Konan yadti ginwa nan Dios, nangyari a tatala na a yay pamimili na nin tawo ay ayon ha kalabayan na, ambo bana ha gawgawa nin tawo. ¹² Nga-min, anodti a imbalita nan Dios koni Rebeca tongkol konlan awa-nak a iabing na, wana, “Yay kaka ay magsirbi ya ha ali.” ¹³ Tan anodti ot a nakasolat a wanan Dios tongkol konla, “Hi Jacob ay anlabyon ko kot balo hi Esau ay angkasorawan ko.”

¹⁴ No anorin, ma-halita tamo wari a ambo matoyngong a gawa nan Dios? Disnodon kai!

¹⁵ Wanay naor Dios koni Moises, “Inga-rowan

ko no hinoy labay kon inga-rowan, tan ka-ka-rowan ko no hinoy labay kon ka-ka-rowan.”
¹⁶ Intonsis, yay pamimili nan Dios ha a-say tawo ay ambo bana ha kala-labay o inakit nin yarín a tawo, nokay bana bongat ha inganga-rowan Dios. ¹⁷ Kot main anamaot tawon kay na ininga-rowan Dios a bilang koni Ari Faraon nin Egipto, ta ayon ha Masanton Kasolatan, wanan Dios kona, “Yay tatala ko no anongkot ginwa katan ari ay pigaw yay pa-makatiboy olo mo a mag-in paralan para maipa-kit a main kon kapangyarian, tan para mibantog a ngalan ko ha intiron kalotaan.” ¹⁸ Kanya iti konan Dios no hinoy labay nan inga-rowan tan no hinoy labay nan lalon patiboyon a olo.

Karapatan nan Dios no Hinoy Labay nan Inga-rowan

¹⁹ Hawanin, ola-no main komoyon mamastang kongko nin anodti: “No anorin paytaw, anongkot man ta ansisiwon na ot Dios a tawo ha main nan kasalanan, anta kay maari omanon nin tawo no anyay kalabayan nan Dios?” ²⁰ Oyay obat ko: Tawo kan bongat a ambo dapat mangatoynonggan konan Dios. Halitaon tamo wari nin hitamoy pinalsa konan Namalsa, “Anongkot ginwa mo kon anodti?” ²¹ Bilang ot bongat ha a-say magkokoron. No main yan lota a gagaw-on, ambo doman iti-rin kona no labay nan gomwa ibat konan yarín a lota nin a-say pamigwaan a na-pakaganda tan a-say namaot a pamigwaan a maaypa a klasi?

²² Anorin ot bongat syimpri konan Dios. Anggano man labay nay na komon ipa-kit a main

nan hobhob tan ipalayam a main nan kapangyarian nin mamarosa ay lalo na ot ampaan-lohon a main nan pasinsya konlan tawtawon doka a ampamahobhob kona tan dapat anan parosawan. ²³ Ampagpasinsyawan na hila-rin ta pigaw maipatnag na yay kay ma-ma-min a kaabigan na konlan tawtawon labay nan ingarowan a imparihado nay nan daan para mi-ka ha gloria, ²⁴ labay totolon, kontamon hina-wayan nan tompol kona a ambo kapag aw-Israelita, nokay pati ambo aw-Israelita. ²⁵ Wanay naor Dios tongkol komoyon ambo Israelita ha libron sinolat ni Propita Oseas,

“Ha lomato a panaon, hilay dati kon ambo tawtawo ay ha-wayan koy nan tawtawo ko, ta mag-in kon aw-inaro hilay datin kay ko an-aroon.

²⁶ Kanya ha lawlogar a hin yadtaw kot main namibalita konlan tawtawo itaw a ambo ko hilan tawtawo ay ma-ha-wayan hilay nan awa-nak nin yay Dios a angkabyay.”

²⁷ Main anamaot impapibalita yay Dios koni Propita Isaias hin yadtaw tongkol konlan kaparan Israelita, wana, “Maski man mag-in bilang kalako boyangin ha ambay a lipi ni Israel, omno bongat konla a malipyas ha parosa nan Dios. ²⁸ Nga-min, no isagawa nay nan Katawan yay pa-marosa na ha sangkalotaan ay tampol nan yarion odti ayon ha katoyngan, ta maparah bongat konay pangongokom.” ²⁹ Pinomtog anamaot yay a-sa ot a imbalita ni Propita Isaias, a wana, “No kay na inaboloyan nin Katawan a Makapangyayari a

main ot omnon angkabyay konlan lipi tamo, namin tamoy na komon a halban a bilang nangyari konlan taga Sodoma tan Gomorra.”

Yay Kay La Pa-mi-pol nin Aw-Israelita

³⁰ Hawanin, oyay labay kon totonon: Hikamoy ambo Israelita, anggano man kay kamo naginakit mag-in maptog ha arapan nan Dios ta homin kamon kawkapanogoan na ay main komoyo a intoring nan maptog, bana anaor ta anitoring nan maptog yay hinoman a main katotpol koni Jesus. ³¹ Kot hilay kaparan Israelita a kay antompol koni Jesus, anggano man ampaginakit hilan homonol ha kawkapanogoan nan Dios para mag-in hila komon maptog, kay hila ot syimpri maitoring maptog. ³² Anongkot kari? Bana naor ta labay lan mag-in maptog ha paralan nin gawgawa kaho-honol ha kawkapanogoan dinan ha paralan nin katotpol koni Jesu-Cristo. Ngamin, kay hila tinompol koni Jesus, kanya nag-in yan pa-hal bato a piniba-tolan la. ³³ Wanay naor Dios ha Masanton Kasolatan,

“Bilyon moyo ta main akon ihogo ha babalin Sion a kamainan lan Israelita a maialimbawa ha bato.

Pa-hal piba-tolan la yan tawtawo a pangibatan nin mipalokma hila.

Kot balang tawon antompol kona ay kay miparingoy konan ya-rin katotpol na.”

Lingoy Intindi Lan Israelita

10

¹ Tawtalakaka, mahi-ban a nakom kon malipyas hilay kaparan Israelita tan an-idawat kodti ha Dios. ² Angka-paptogan ko a main hilan inakit nin homonol ha Dios, kot ambo tama yay klasin kaho-honol la. ³ Nga-min, kay la ambilbion yay paralan nan Dios para maitoring maptog a tawo. Nokay masbali ampag-inakitan lan mag-in maptog ha sarili lan paralan. Ha anorin a anggaw-on la ay kay hila ampahakop ha paralan nan Dios. ⁴ Nga-min, bana koni Cristo, nanganggawan ana yay daan a kawkapanogoan bilang paralan para maitoring nan Dios maptog a tawo. Nokay hinoman a antompol koni Cristo ay hiyay an-itoring maptog.

Yay Kalipyasan ay Para ha Halban

⁵ Anodti sinolat ni Moises tongkol ha pag-mag-in maptog ha paralan nin kaho-honol ha kawkapanogoan, “Yay tawon ampakahonol ha halban kawkapanogoan ay makatanggap yan biyay a homin anggawan.” ⁶ Balo ta hawanin, yay katotpol ana koni Cristo a paralan para mag-in maptog, ta wanay naor ha Masanton Kasolatan, “Ambo moy nan kailangan halitaon ot ha sarili mo, ‘Komon main moli ha langit.’ ” (Labay totolon, para pataoyon hi Cristo.) ⁷ “O kari, ‘Komon main mako ha logar a kamainan lan ni-kati.’ ” (Labay totolon, para paorongon mabyay hi Cristo.) ⁸ Nokay anodti nay dapat tamon halitaon, a bilang nakasolat anamaot ha Masanton Kasolatan: “Niabot ana kontamo yay Halita a ibat ha Dios. Maari moyoy nan ibalita

tan laman-lamanon ha main moyon kanakoman.” Yay binanggit ison a Halita ay homin laloma no ambo yay totoro tongkol ha katotpol koni Jesus a an-ipangaral mi. ⁹ Kanya no ibalita mo ha kapara a hi Jesus ay Katawan, tan mipol ka nin losob ha nakom a pinaorong na yan nabyay Dios ay malipyas ka. ¹⁰ Nga-min, yay katotpol nin tawo koni Jesus nin losob ha nakom ay ya-rin a pangibatan maitoring na yan Dios maptog. Bi-sa yay pa-mibalita nin tawo ha kapara na a hi Jesus kot Katawan, ya-rin anaor a pangibatan nin malipyas ya. ¹¹ Wanay naor ha Masanton Kasolatan tongkol koni Cristo, “Balang tawon antopol kona ay kay miparingoy konan ya-rin katotpol na.” ¹² Nga-min, pari-parihoy paninilap nan Dios, mag-in Israelita man o ambo. Asa-sa yan Katawan nin halban, tan sagana yay pawpayabol a an-ibi na ha balang andomawat kona. ¹³ Wanay naor ha Masanton Kasolatan, “Hinoman a andomawat konan Katawan ay malipyas.” ¹⁴ Kot pa-no hila man domawat kona no kay hila ot antopol? Tan pa-no hila man wari tompol kona no homin hila ot nalngo tongkol kona? Bi-sa, pa-no hila man makalngo nin tongkol kona no homin mako para mangaral konla? ¹⁵ Tan pa-no hila man mako mangaral no kay hila an-ihogo? Kot labah ta main yan an-ihogo yay Dios ta wanay naor ha Masanton Kasolatan, “Anyay pay nan ganda a kala-lato lan mangangaral [nin balita tongkol ha pa-makisondo ha Dios tan ma-miabot]* nin magandan balita [tongkol ha bawbagay a labah.]*” ¹⁶ Kot ambo halban ay ampi-pol ha Labah a Balita a

bilang ot bongat ha sinolat ni Propita Isaias, a wana, “Katawan, bilang homin ampi-pol ha anipangaral mi.” ¹⁷ Intonsis, yay katotpol nin tawo ay angkaibat ha pa-manglongo, tan makapanglongo hila no main mangaral Halita nan Dios.

¹⁸ Kot pa-no hila man a kaparan Israelita a kay tinompol? Imposiblin kay la ot nalngo yay Labah a Balita ta wanay naor ha Masanton Kasolatan, “Angkalngo hilay nay ampamipahawang ha intiron mondo,
tan yay halita la kot ampiabot ana anggan ha kalindoyo-doyowan babon lota.”

¹⁹ Hawanin, maari wari a kay la ot syimpri angkaintindyan nin hilay kaparan Israelita odtin aral, [anta mismon hikamoy ambo Israelita ay naintindyan moyoy na]? Posibli a kay la naintindyan ta anodti a insolat ni Moises a imbalita nan Dios konlan aw-Israelita hin yadtaw, wana,

“Ha lomato a panaon, main akon gaw-on
a pangibatan mainggit kamo konlan ambo Israelita a ambo asa-say nasyon.

Omamot a olo moyo bana ha gaw-on ko konla,
palibhasay ha hilap moyo ay homin hilan kati-tinanda.”

²⁰ Kot hi Propita Isaias ay diritsawan nay nan imbalita a aboloyan nan Dios a tompol hilay namaot a ambo Israelita ta anodti wana,

“Ma-bilbi la koy na nin hilay kay ampag-inakit nin maka-bilbi kongko,
ta ipatnag koy sarili ko konla maskin kay la ampastangon no hino ko.” ²¹ Kot patongkol balo konlan kaparan Israelita,

anodti a nakasolat a wanan Dios konla,
 “Pirmin nakagawang a loway gamot ko
 komoyo anggano man tawtawo kamon kay
 anhomonol kongko tan sawsobirbyo.”

11

Yay Inganga-ro nan Dios Konlan Israelita

¹ Isipon moyo wari a intakwil nay nan Dios a aw-Israelita a tawo na? Disnodon kai, ta hiko mismo ay a-say namaot a Israelita ibat ha lipi ni Abraham, ha pamilya nin tribo ni Benjamin.

² Kay na intakwil Dios a halban Israelita a pinili nan tawtawo na paibat ot hin kalin-oonawan. Ambo doman tanda moyo yay wana ha Masanton Kasolatan a nangyari namaot hin panaon ni Propita Elias? Nga-min, inriklamo na ha Dios yay gawgawa lan kapara nan Israelita, a wana, ³ “Katawan, pinati-pati lay pawpropita mo tan niyoba-yoba lay aw-altar a ampagsambawan komo. Asa-sa ko tanay natla nin anhomonol komo, bi-sa labay la ko ot patyon.” ⁴ Kot anodti a obat nan Dios kona: “Main ako ot initla a pitonlibo katawon antompol kongko a kay anso-mamba ha ribolto ni Baal.” ⁵ Anorin ot bongat syimpri hawanin, main ot omnoy Israelitan natla a antompol a pinili nan Dios tawtawo na bana ha main nan inganga-ro. ⁶ Hawanin, bana naor ta yay pamimili nan Dios konla kot bana bongat ha inganga-ro na, intonsis ambo bana ha main lan labah a gawgawa. Nga-min, kay ana ma-halita a inganga-ro no yay pamimili nan Dios kot bana ha labah a gawgawa. No komon ta makwa yadti ha

labah a gawgawa, lomwah a ambo anan ingangaro.

⁷ Anya man no-nin a ma-halita tamo tongkol konan ya-rin? Oya: Karamilan konlan kaparan Israelita ay kay na hila imbilang Dios maptog, maski man ampag-inakitan la-rin ha paralan nin kaho-honol ha kawkapanogoan na. Balo ta hiladtaw a pinili nan Dios ay hiladtaw a imbilang nan maptog bana ta anhonolon lay paralan na. Kot hilay kay pinili ay pino-layan nan lalon tinomiboy a aw-olo la. ⁸ Bilang ot bongat orin ha nakasolat ha Masanton Kasolatan [tongkol konlan aw-Israelita a pino-layan nan Dios hin onan panaon ha katiboyan olo la,] a wana, “Ginwa na hilay na ingat Dios nin bilang homin hila ha sarili lan isip.

Kanya main hila man mata, bilang hilan kay ampaka-kit.

Main hila man totolyan, bilang hilan kay ampakalngo.

Anorin hila maskin angga hawanin.”

⁹ Wanay namaot indawat ni Ari David konan Dios [tongkol ha tawtawon kay antompol],

“Komon ya-rin pirmi lan pa-mirrorongo para mangan tan minom nin bilang angka-lohan

ay pangibatan ana ingat, bilang hilan maka-lot o kari mikolbot o mipalokma, labay totolon, bigla hilan ma-parosawan.

¹⁰ Komon bolagon moy main lan kaisipan pigaw kay hilay na makaintindi, tan pa-hal mabokót hila bana ha kawkairapan lolog main lan biyay.”

Karamilan Konlan Israelita ay Intakwil Yapon

¹¹ Hawanin, ma-pastang ko: Hila-rin kaparan Israelita a kay tinompol koni Jesus, kaalimbawaan lay na wari a nipalokma nin kay ana makabangon? Disnodon kai! Nokay yay kay la pa-mi-pol ay nag-in bara-nan nin naabotan kamon kalipyasan, hikamoy ambo Israelita, pigaw komon hilay kaparan Israelita a kay ot tinompol kot maibog hila [tan toloy pailipyas anamaot]. ¹² Hawanin, ya-rin a kay la pa-mi-pol nin hilay laloman kaparan Israelita ay nag-in naor mahi-ban a pakinabang konlan ambo Israelita ha aytimay logar ha mondo, ta yay kay la pa-nanggap nin kalipyasan a an-ibi nan Dios ay pinangibatan lako a payabol para komoyon ambo Israelita a antompol. Kot mas lalon lako a pawpayabol nan Dios a matanggap nin halban tawtawo, no ha lomato a panaon kot [tompoll] hilay nay halban pawpinili a Israelita.

Yay Kalipyasan lan Ambo Israelita

¹³ Hawanin, yadti balo a ibalita ko ay paray na yapon komoyon ambo Israelita. Palibhasay inhogo na kon Dios bilang apostol na komoyo kanya ampaalagawon kodtin katongkolan ko. ¹⁴ Ha pa-mag-inakit ko komoyo, labay koy namaot paibogon ko hilay kapara kon aw-Israelita pigaw komon main anamaot malipyas konla. ¹⁵ Nga-min, no yay pa-mitakwil nan Dios konla a nag-in paralan a hikamoy ambo Israelita kot nag-in na kamoy nan ka-sondo, di mas lalon labah no tompoll hilay nay kaparan Israelita koni Cristo

ta tanggapon na hilay nan Dios, kanya mag-in kaalimbawaan la ay nawnatin norong nabyay!

¹⁶ [Maiparis kamin aw-Israelita ha tinapay.] Tanda tamo a no yay o-nan pirason naloto a tinapay kot inda-ton ana ha Dios ay kalaming anay namaot naida-ton a halban homonol ot a lolotoon. [Labay totolon, bana ta ikon nan Dios hilay kalimpapo-papoan mi ay ikon na kami namaot syimpri hikamin lawlipi la.] A-sa ot, no yay yamot a kaalimbawaan lan kalimpapo-papoan mi kot banal a tawtawo nan Dios, hikami man a [lawlipi la a pa-hal] hawhanga ay banal anamaot a tawtawo na. ¹⁷ Hawanin, potog a main komin aw-Israelita a pa-hal hawhanga a pino-toh bana ha kay la pa-mi-pol, ta bi-sa main yan intompang yay Dios nin pa-hal hawhanga a ibat bongat ha poon kayon olibon balang, a homin laloma no ambo hikamo a ambo Israelita a antopol koni Cristo. Hawanin ta naitompang kamoy na, kalaming kamoy nan angka-biyay maipagbiyay ibat konan yamot. ¹⁸ Kot ando kamo magma-mahi-ban konlan kapara kon Israelita a pa-hal hawhangan pino-toh. Masbali tandaan moyo a pa-hal tawtompang kamon bongat a ampabyayon nin yamot, ambo hikamoy ampamabyay ha yamot.

¹⁹ Hawanin, posiblin main komoyon manalita nin anodti, "Iya man ta pino-toh na hilan Dios para hikami ihagili." ²⁰ Potog anaor a pino-toh hila bana kay hila tinompol, bi-sa hikamoy inihagili bana ta tinompol kamo. Kot balo ando moyo ipagmahi-ban orin, nokay masbali mag-ingat kamo. ²¹ Nga-min, bana ta nagawa nan

Dios intakwil hilay kapara kon Israelita a pinili na a in-alimbawa ha hawhanga a pino-toh, mas lalon magwa na-rin komoyon hikamoy ambo Israelita a kapa-halan kot hawhangan intompang bongat. ²² Iti moyo ma-patnagan a kaabigan nan Dios tan yay pa-makaistrikto na. Hilay kay an-homonol kona ay malayam lay pa-makaistrikto nan mamarosa, kot hikamo ay patoloy moyon ma-ranasan a kaabigan na no patoloy moyon panga-gotan a main nan kaabigan. Kot no kai, hikamo man ay itakwil na. ²³ Hilay kaparan Israelita a kay tinompol ay pa-hal itompang nan oman Dios no tompol hila, ta magawa nan Dios orin. ²⁴ Nga-min, no hikamo a ambo Israelita a pa-hal hawhangan pino-toh bongat ha poon kayon olibon balang, kot intompang ha poon olibon inmola, anta ambo anorin a talagan anggaw-on, lalon maganoh no mismon hanga nin yay poon olibon inmola a itompang oman ha sarili nan poon.

Kalipyasan lan Israelita

²⁵ [Tawtalakaka a ambo kon ka-Israelita], labay kon maintindyan moyodtin sikriton plano nan Dios a ba-ba-yo na impatnag, ta pigaw kay kamo magmata-gay konlan kapara kon Israelita: Inaboloyan nan Dios a nag-in bolag a kaisipan lan laloman kaparan Israelita tongkol koni Jesus anggan kay mahosto yay bilang moyon hikamoy ambo Israelita a labay nan Dios kot tompol anamaot kona. ²⁶ Kot no maabot ana-rin a panaon, malipyas anay intiron lipi min Israelita.

Wanay naor Dios ha Masanton Kasolatan tongkol komin aw-Israelita,

“Mangibat yay Ma-milipyas ha babalin Sion. Bisa patgonon na hilay lawlipi ni Israel* ha gawgawa lan karokaan.

²⁷ Konan ya-rin a panaon, tooron koy nay kasondoan ko konla ta kawkasalananla ay alihon koy na.” ²⁸ Hawanin, bana ta antanggiwan lan laloman kaparan Israelita yay Labah a Balita, nag-in hilan kawkakontra nan Dios. Kanya hikamoy nay ambo Israelita a ampa-kitan nan inganga-ro hawanin. Anodtaw pa man, bana ta pinili na kamin Dios hikami nasyon Israel, maskin kay hila antompol a karamilan kaparan Israelita ay anlabyon na hila ot syimprin Dios alang-alang naor konlan kalimpapo-papoan mi. ²⁹ Nga-min, kay ampama-yon isip yay Dios tongkol no hinoy pinili nay na tan no anyay inimbi nay nan pawpayabol. ³⁰ Hin yadtaw, hikamoy ambo Israelita ay kay kamo antompol ha Dios. Kot yay kay la pa-mi-pol koni Jesus nin hilay kapara kon Israelita ay nag-in paralan a ininga-rowan na kamon Dios ta tinompol kamo. ³¹ Anorin anamaot a mangyari konlan kapara kon Israelita. Anggano man hawanin ay kay hila an-homonol ha Dios, kot bana ta hikamo ay nainga-rowan nay na, hila man anamaot ay mainga-rowan na ha lomato a panaon

---

* **11:26** 11:26 Ha Griego: “Jacob,” yay o-nan ngalan ni Israel.

no tompol hilay na koni Cristo. ³² Halban tawo, Israelita man o ambo ay pino-layan nan Dios a pari-parihoy kapa-halan la a makasalanan, pigaw pari-parihoy namaot a pa-mipa-kit nan inganga-ro na konla.

Pamomori ha Dios

³³ Talagan kay mahokat a kaabigan nan Dios, pati yay karonongan tan pangingintindi na. Yay dawdisisyon na ay kay tamo maintindyan, tan yay pawparalan na ay kay maabot isipon.

³⁴ Wanay naor ha Masanton Kasolatan,

“Homin magtanda kaisipan nan Katawan,
tan kay homin maari mangwawali kona.

³⁵ Ni hinoman ay homin ot nakapami kona a kailangan nan tobaloon bilang otang nakom.” ³⁶ Nga-min, ibat konay halban bagay, tan hiyay ampakaolay, tan para ha ikapori na-rin halban. Poriwon yay Dios anggan-angga. Amen.

12

Pa-magbiyay Ayon ha kalabayan nan Dios

¹ Tawtalakaka, bana naor ha kahi-banan inganga-ro nan Dios kontamo, an-ipaki-totol kon labah a nakom komoyo: Ihoko moyoy main moyon sawsarili kona nin pa-hal a-say angk-abyay a da-ton, banal tan ka-palilikot kona. Anorin yay maptog a pa-magsirbi moyo kona.

² Ando moyo aligon a ogali lan tawtawon makamondo, nokay magba-yo kamoy na, ta paba-yo kamoy nan isip konan Dios ta pigaw masigoro moyo no anyay kalabayan na, [labay totolon,] no

anyay bawbagay a labah, ka-palilikot kona tan kay ma-pintasan.

³ Bana ha katongkolan a impayabol nan Dios kongko, oyay ma-halita ko ha balang a-sa komoyo: Ando moyo itoring a sawsarili moyo nin holok ha marapat, nokay mag-in komon hosto a pa-mitoring moyo ha main moyon sawsarili, yadtaw kapantay bongat ha katotpol a impayabol nan Dios ha balang a-sa komoyo. ⁴ No bilang ha lalaman tamo, lako man a pawparti nin yadti, tan main hilan kanya-kanyan pigamitan, kot asa-san bongat a lalaman. ⁵ Anorin anamaot kontamon antompol, lako tamo man, kot pahal nag-in tamon asa-say lalaman bana ha pamakiasa-sa tamo koni Cristo. Kanya main tamon rilasyon ha a-sa tan a-sa a bilang pawparti nin a-say lalaman. ⁶ Hawanin ta binyan tamon kanya-kanyan kababaan ayon ha impayabol nan Dios ha balang a-sa ay kailangan gamiton tamodti: No yay inimbin kababaan ha a-say tawo kot mamibalita nin an-ipanakom nan Dios kona bilang propita na, kailangan ibalita na-rin ayon ha abot nin main nan katotpol. ⁷ Kot no yay kababaan na ay para magsirbi, kailangan magsirbi ya. No yay kababaan na ay manoro Halita nan Dios, kailangan manoro ya. ⁸ No yay kababaan na kot mangwawali, kailangan mangwawali ya. No yay kababaan na kot mapamin tambay, kailangan gaw-on na-rin nin losob ha nakom. No yay kababaan na kot mamoon ha gropon antompol, kailangan mamoon yan awit a pa-mag-inakit. No yay kababaan na, kot para makitambay konlan ampangailangan bana ha

inganga-ro na konla, gaw-on na-rin nin main awit kaligawan.

⁹ Kailangan yay pa-manglabi moyo ha kapara ay maptog. Bokotan moyoy anyakaman a doka, ta panga-gotan moyoy anyakaman a labah. ¹⁰ Milalabi kamo ha a-sa tan a-sa nin bilang ha mita-talakaka, tan paalagawon moyo komon hilay kapara nin holok ot ha pa-maalaga la komoyo. ¹¹ Kailangan magpakahipog kamo, pirmin mainakit, tan patoloy magsirbi konan Katawan. ¹² Ikalilikot moyoy an-asahan tamo, agwantawan moyoy pawpanonobok, tan lawah kamon domawat ha Dios. ¹³ Tambayan moyo hilay kaparan antompol a ampangailangan tan komon lawah abirtoy bali moyo konlan ampan-gailangan nin ma-handaan.

¹⁴ No main ampana-damsak komoyo, idawat moyo hila. Idawat moyo a bindisyonan na hilan Dios, ando moyo hila ihompa. ¹⁵ Maki-lilikot kamo konlan angkalilikot, tan makidamay konlan mangalolo. ¹⁶ Miasa-sa kamon kanakoman. Ando kamo magmata-gay, nokay mas-bali makiasa-sa kamo konlan mangaaypa a ingkatawo. Ando moyo isipon a masyado kamoy nan maronong.

¹⁷ No pangwaan kamon doka, ando kamo bomalô nin karokaan. Pag-inakitan moyon gomwa nin bawbagay a marangal ha hilap nin halban tawo. ¹⁸ Anggan maari, gaw-on moyoy halban kababaan moyo, pigaw maipagkasondo a halban tawo. ¹⁹ Mangablin tawtalakaka, ando kamo bomalô. Nokay ipaolay moyo-rin ha Dios ta ipa-kit na man a hobhob na ha pamamarosa,

ta main nakasolat ha Masanton Kasolatan nin anodti: “Iti kongkoy pamamalô. Hikoy mamarosa konlan hilay anggomwa doka, wanan Katawan.” ²⁰ Kanya masbali honolon tamodtin nakasolat anamaot ha Masanton Kasolatan: “No yay angkomontra komo kot mabitol, biyan mo yan ma-kan; no malata, biyan mo yan mainom. No gaw-on moy anorin, maringoy ya bana ha ginwa na*.” ²¹ Intonsis, no pangwaan la kamon doka, ando kamo matokso nin bomalô anamaot nin doka, nokay daogon moyoy karokaan nin gawgawa kaabigan.

13

Aw-obligasyon ha Gobyirno

¹ Balang tawo ay dapat pahakop konlan ampamoon ha gobyirno, ta homin hilan kapangyarian mamoon no kay na inaboloyan Dios. Nga-min, yay Dios a namigwa konla ha main lan katongkolan. ² Kanya, hinoman a angkomontra ha gobyirno ay angkontrawon na yay patakararan nan Dios, tan hila-rin a angkomontra ay ma-parosawan. ³ Nga-min, hilay ampamoon ay inigwa ambo para kali-mowan lan hilay anggomwa abig, nokay para kali-mowan lan hilay anggomwa doka. Hawanin, pigaw kay ka mali-mo konlan hilay ampamoon, dapat gomwa kan labah ta ison poriwon la ka. ⁴ Nga-min, hogo na hilan Dios para ha ikaabig tamo. Balo ta kapag doka a anggaw-on mo, ison ka dapat mahalak, ta talagan karapatan lay mamarosa. Ta

---

* **12:20** 12:20 Ha Griego: No gaw-on mo-rin, ambontonan mon bawbaya a olo na.

inigwa na hilan Dios para ipa-kit lay matindin hobhob na konlan tawtawon anggomwa doka. ⁵ Kanya dapat kamon pahakop ha gobyirno, ambo bongat pigaw ma-pa-lilihan moyoy parosa, nokay pigaw malinis a konsinsya moyo.

⁶ Yadti namaot a rason no anongkot ampamayar kamon bowis, bana ta hogo na hilan Dios para asikasowon lay pa-maggobyirno. ⁷ Kanya ibi moyo ha balang a-sa yay dapat ibi kona: Mamayar kamon bawbowis tan laloma ot a dapat bayaran ha gobyirno; rispitolowon moyo hilay dapat biyan rispito, tan parangalan hilay dapat parangalan.

Obligasyon ha Kapara

⁸ Ando kamo magkamain otang a maihi-no komoyo, nokay a-sa bongat a dapat pa-hal otang tamo ha a-sa tan a-sa: yay milalabi tamo. Nga-min, yay tawon ampanglabi ha kapara ay angkatoor nay halban kapanogoan nan Dios. ⁹ Palibhasay hiladtin kawkasogoan: “Ando ka mamabayi o maki-lalaki; Ando ka mangmatin tawo; Ando ka maniba; Ando ka tomistigo nin kagolotoyan; Ando mo pag-intrisan a ambo mon ikon;” tan pati yay laloma ot a anorin a kawkasogoan ay biig anan kahakopan nin yadtin a-sa: “Labyon moy kapara nin bilang ha pa-manglabi mo ha sarili.” ¹⁰ Nga-min, no anlabyon tamoy kapara, kay tamo hila pangwaan doka. Kanya ha pa-manglabi ay angkatoor a kawkapanogoan nan Dios.

¹¹ Dapat honolon moyodti, laloy na ta tanda moyo a maantor tanay panaon. Kanya, pahal dapat kamoy nan mimata, ta mas madani nay panaon a ilipyas na tamon Katawan ha karokaan nin yadtin mondo dinan hin ba-ba-yo tamo tinompol. ¹² Kaalimbawaan ay nalabah anay yabi ta palbangon ana. Kanya bokotan tamoy nay kawkasalanan a bilang ha anggawon lan tawtawo a iti ot ha karobloman. Yay dapat kontamon hitamoy iti na ha hawang ay gomwa bawbagay a makatambay kontamo para ma-paglabananan tamoy tokso. ¹³ Kanya naor, magbiyay tamon marangal, ta iti tamoy na ha hawang. Ando tamo gamiton a panaon ha pamaglahing tan ha magolon pa-miliga-liga; ando anamaot gomwa nin imoralidad o anyamay kapariril a gawa; ando tamoy namaot kiaway o mainggit. ¹⁴ Nokay ipag-ogali tamo yay bilang ogali ni Jesu-Criston Katawan, tan ando tamo biyan ni daoto a logar yay dawdoka a ilig nin lalaman.

14

Yay Dios bongat a Marapat Manosga ha Tawo

¹ Tanggapon moyo yay hinoman a tawo a makapoy ot ha katotpol [ta ampag-alangan ya ot tongkol ha bawbagay a ambo anan bawal kontamon antompol koni Cristo]. Balo ta ando ana ki-diskosyon kona tongkol ha anorin a awopinion na. ² Nga-min, main tawtawo a makapoy ot ha katotpol a hay wanla bawal konaon a karni, kanya pihing bongat a makna la. Balo ta main anamaot ampi-pol a makna a maskin anya.

³ Kanya, hinoman komoyo a ampingna nin maskin anya, ando moyo mata-matawon hilay main kay angkonaon. Hikamoy namaot a main kay angkonaon ay ando moyoy namaot hosgawon a ampagkasalanan hilay ampingna nin maskin anya ta pari-pariho na kamon tinanggap Dios. ⁴ Hawanin, ambo kamon dapat manosga ha kapara, ta kahakopan na yan Dios bilang ma-magsirbi na. Yay Dios bongat a marapat magdisisyon no karapat-dapat a gawgawa na o kai. Kot tanggapon na ya syimprin Dios, ta baba na yan ingatan pigaw mag-in yan karapat-dapat.

⁵ Hawanin, main anamaot tawtawon ampaalagawon lay awlon pa-magpainawa tan pawpista lan kaparan Israelita. Kot konlan lawlaloma, halban awlo ay pari-parihon maari ipagsamba. Yay importantí ay kombinsido yay balang a-sa komoyo no anyay dapat gaw-on ta pinag-isipan nadi. ⁶ Hawanin, balang tawo a main aw-awlon an-ibilang nan maalaga ay anggaw-on nadi para konan Katawan. Anorin anamaot kapara, balang tawo a kay na ambilbion maalaga ya-rin aw-awlo ay anggaw-on na syimpri orin alang-alang konan Katawan. Anorin ot syimpri ha pa-mangan, yay tawo a ampingna karni ay anggaw-on nadi para konan Katawan ta an-ipaki-salamat nadi kona. Yay tawoy namaot a main kay angkonaon ay anggaw-on nay namaot para konan Katawan tan ampaki-salamat ya syimpri kona. ⁷ Nga-min, hitamoy antompol ay ampagbiyay tamo ambo ana para ha sarili, tan no mati man ay ambo syimpri para ha sarili. ⁸ Masbali ampagbiyay tamo para konan Katawan, tan maski man ha

kamatyan tamo, hiya syimpri yay mapori. Kanya mabyay man o mati ay ikon na tamon Katawan. ⁹ Nga-min, nati hi Cristo tan norong nabyay pigaw mag-in yan Katawan nin halban ni-kati tan angkabyay. ¹⁰ Hawanin, hikamoy ampanosga a ampagkasalanan hilay kaparan antompol a ampangna karni, itgon moyoy nay panonosga moyo. Hikamoy namaot a ampangmata-mata konlan hilay kaparan antompol a makapoy ot ha katotpol bana ta kay hila ampangna karni, itgon moyoy nay pa-mangmata-mata moyo. Halban tamoy nan lamang ay omarap ha trono ni Cristo para hosgawon. ¹¹ Wanay naor nakasolat ha Halita nan Dios,

“Wanan Katawan, palibhasay hikoy Dios a lawah angkabyay,
 kanya main awlo a halban tawo ay manal-imokor kongko,
 tan balang a-sa ay ibalita nan ambilbion na a hikoy Dios.” ¹² Konan ya-rin, obaton nin balang a-sa konan Dios, no anyay ginwana.

Ando Tamo Mag-in Pangibatan Maka-pagkasalanan a Laloma

¹³ Intonsis no-nin, itgon tamoy nay panonosga ha a-sa tan a-sa. Masbali pakaisipon tamo no anyay dapat tamon gaw-on, pigaw kay tamo mag-in pangibatan a matokso tan maka-pagkasalanan yay kaparan antompol. ¹⁴ Ha main kon katotpol koni Jesus a Katawan, tanda ko tan kombinsido ko a homin anan bawal konaon. Kot hinoman a ha opinyon na kot main ot bawal ay kasalanan no konaon na-rin nin kontra ha

konsinsya na. ¹⁵ Hawanin, no alimbawa ta ampangna ka nin an-itoring la ot bawal nin hilay laloman kaparan antompol, bi-sa pangibatan a ma-golowan hila ta matokso hilan mangna anamaot, ambo anan pa-manglabi a ampangona komo. Kanya ando kamo dapat mangna nin anyakaman a maari ikaroka nin hila-rin a inlipyas nay namaot ni Cristo ha main nan pa-ngamati. ¹⁶ Kanya, mag-ingat kamo pigaw yay tanda moyon tama ay kay ma-pintasan a mamakasalahan ha kapara. ¹⁷ Nga-min, yay pamag-ari nan Dios ay ambo tongkol ha dapat o ambo dapat kanon tan inomon, nokay tongkol ha pa-mag-in maptog, labah a pa-misosondo tan kaligawan a ibat ha Masanton Ispirito nan Dios. ¹⁸ Yay hinoman a ampagsirbi koni Cristo nin anodti ay ka-palilikot konan Dios tan anrispitowon yan tawtawo.

¹⁹ Kanya naor, gaw-on tamoy bawbagay a makapamin labah a pa-misosondo tan makapa-got katotpol nin a-sa tan a-sa. ²⁰ Ando moyo payagan a yay pa-mangan moyo ay magin ikaroka nin hilay kaparan inlipyas nan Dios. Anggano man homin an-ibawal a pa-mangan ay ambo tama a konaon moy a-say bagay no pangibatan makapagkasalahan a kapara. ²¹ Kanya yay labah ay ando tamo mangna karni o minom alak o gomwa anyakamay bawbagay a pangibatan makapagkasalahan a kapara o ma-hakitan a nakom na o komapoy a main nan katotpol. ²² Yay pa-mi-pol mo tongkol ha aw-anorin a bagay ay iti tana ha sarili mo tan ha Dios. Makalma yay tawon kay anggolowon nin main nan konsinsya

ha bawbagay a anggaw-on na a tanda nan tama. ²³ Kot yay tawon ampagdoda no doman ta yay a-say klasin pa-mangan kot bawal, ta bi-sa kanon na syimpri ay ison ya makapagkasalanan bana ta kay na anhonolon a ampi-polon na. Nga-min, anyamay anggaw-on nin a-say tawo a kontra ha katotpol na ay kasalanan.

15

Ambo Kapag Sarili a Isipon

¹ Hitamoy ma-got ana ha katotpol, dapat abot-aboton tamoy kawkakapoyan nin hilay makapoy ot ha katotpol ta hay wanla main ot anaor bawbawal. Ambo dapat yay sarili tamon bongat kaligawan a isipon tamo. ² Masbali ipag-inakit tamon ma-palilikot hilay kaparan antompol ha ikaabig la pigaw lalon omgot a main lan katotpol. ³ Nga-min, hi Cristo man ay kay ya nagbiyay para ha sarili nan bongat kaligawan, nokay natoor ha biyay na yadtin nakasolat ha Masanton Kasolatan: “O Dios, ha pa-maroroka lan tawtawo komo, hikoy angka-paroroka.” ⁴ Nga-min, halban nakasolat hin yadtaw ot ha Masanton Kasolatan ay intatala nan Dios para mamin aral kontamo, ta pigaw ma-pakhaw a pag-asa tamo bana ta ampagkamain tamon pasinsya tan kohaw nakom no ambasawon tamodti. ⁵ Hawanin, an-idawat ko konan Dios a ampami kontamo nin pasinsya tan kohaw nakom a tambayan na kamon manga-piasa-sa ha paralan a labay ni Jesu-Cristo, ⁶ pigaw manga-piasa-say nakom moyon mamori

nin bilang asa-say bosis konan Dios a Ama nan Katawan tamon Jesu-Cristo.

Yay Inganga-ro nan Dios Konlan Ambo Israelita

⁷ Tanggapon moyoy a-sa tan a-sa a bilang panananggap ni Cristo kontamo pigaw mapori yay Dios. ⁸ Nga-min, oyay labay kon ipaisip komoyo: Hi Jesu-Cristo ay nako ya iti para tambayan na tamoy aw-Israelita, tan pigaw ma-bilbi a maptog yay Dios ta tinoor nay pawpangako na konlan kalimpapo-papoan tamo. ⁹ Anorin anamaot kapara, nako ya iti para komoyon ambo Israelita, pigaw poriwon moyoy namaot yay Dios bana ha main nan inganga-ro. Wanay naor ha Masanton Kasolatan, a maitoring halita ni Jesus, “O Dios, poriwon kata nin kalamo hilay ambo Israelita

tan dayawon kata ot ha paralan nin pamagkanta.” ¹⁰ Wana ot ha Masanton Kasolatan,

“Hikamoy ambo Israelita, maki-lilikot kamo komin Israelita a tawtawo na.” ¹¹ Oya ot a nakasolat:

“Poriwon moyo yay Katawan, halban moyon ambo Israelita. Poriwon yan tawtawo ha halban nawnasyon.” ¹² Main ot sinolat a impanakom nan Dios koni Propita Isaias tongkol koni Jesus, wana,

“Main iabing a mangibat ha lipi ni Jesse a magari konlan ambo Israelita; hiyay pasimalaan la.”

¹³ Hawanin, an-idawat ko konan Dios a ampan-gibatan nin pag-asa tamo a biyan na kamon hoston kaligawan tan kaliswayan nakom bonga nin katotpol moyo kona, pigaw mag-in hosto a main moyon pag-asa ha tambay nin kapangyarian nin Masanton Ispirito na.

Bara-nan ni Pablo ha Pa-nolat nan Yadti

¹⁴ Tawtalakaka ko, hiko mismo ay kombinsido a talagan lawlabah kamo, hosto ha tinanda ha kaptogan tan baba moyon mitotoroan ha a-sa tan a-sa. ¹⁵ Kot anorin man, ansolatan katamo, tawtalakaka, nin kay ko ampag-alangan tongkol ha bawbagay a an-ipapanomtoman ko komoyo. Anggaw-on kodti bana ha katongkolan a inimbi nan Dios kongko ha main nan kaabigan. ¹⁶ Bilang ma-magsirbi ni Jesu-Cristo, yay kapa-halan ko ay a-say pari para ha halban ambo Israelita. Kanya an-ipangaral ko yay Labah a Balita a ibat konan Dios, mo-na mo-na komoyon ambo Israelita, pigaw hinoman a antompol ay pa-hal maidolog ko konan Dios nin bilang da-ton a matanggap na, palibhasay pinabanal yay na nin Masanton Ispirito na. ¹⁷ Kanya ha tambay ni Jesu-Cristo ay main akon maikalilikot a nagawa ko para konan Dios. ¹⁸ Balo ta ampag-ingatan kon homin akon laloman poriwon no ambo yay ginwa ni Cristo. Ta ha tambay na ay main akoy nan naabotan a kapara moyon ambo Israelita a tinompol konan Dios. Nag-in hilan mahonol kona bana ha hawhalita ko tan gawgawa, ¹⁹ a bilang ha ambo basta-bastan gawgawa a kapaka-ngap a pawpamilbian kapangyarian nin

Ispirito nan Dios a iti kongko. Kanya ha halban lawlogar paibat Jerusalem anggan probinsyan Ilirico ay naipangaral koy nan hosto yay Labah a Balita tongkol koni Cristo. ²⁰ Konan ya-rin a ginwa ko, inapos ko a maipangaral yay Labah a Balita ha lawlogar a ambo ya ot bilbi hi Cristo, ta ambo kon katongkolan mako mangaral ha naabotan lay nan laloma. ²¹ Masbali, angkatoor ko yay nakasolat ha Masanton Kasolatan tongkol konan Ma-milipyas,

“Hilay datin kay ot pinamibalitaan tongkol kona ay ma-bilbi la ya.

Tan maintindyan lay na nin hiladtin datin homin ot nalngo tongkol kona.”

Yay plano ni Pablo Tongkol ha Homonol nan Kaon

²² Yadti naor gawa kon pangangaral a ampaka-hadlang ha mabotbot kon planon tomibaw komoyo. ²³ Kot hawanin ay homin akoy nan ma-ka a laloman logar iti para mangaral tan naboyot anan panaon a mahi-ban talagay nakom kon ma-paki-kitan katamo. ²⁴ Kanya domalan ako ison komoyo ha pa-magbyahi kon makon España. Ampasimala ako a ma-tibaw katamo tan ma-tambayan moyo ko ot ha pa-magpatoloy kon pa-magbyahi pa-makayari kon mangonswilo ha pa-milalamo tamon daoto a panaon. ²⁵ Kot hawanin ay mako ko yapon ha Jerusalem para mamiatol itaw nin tambay konlan kaparan antompol. ²⁶ Nga-min, hilay kaparan antompol a taga Macedonia tan taga Acaya ay nagbolontad

nanipon nin tambay para konlan kaparan antompol ha Jerusalem a mawmairap. ²⁷ Talagan matibolos a nakom lan ginwa orin tan marapat bongat a tomobalo hilan otang nakom. Ngamin, nakinabang hila* ha aral tongkol ha Dios a ibat ha Jerusalem, kanya marapat bongat a tomambay hilay namaot hawanin ha matiryal a pawpangangailangan lan kaparan antompol itaw. ²⁸ Hawanin, no mayari koy nay pa-miintriga nin halban tambay a bonga nin katotpol la, domalan akoy na ison komoyo ha pa-mako kon España. ²⁹ Ampasimala ako a ha pa-mako ko ison ay maibi ko komoyo yay kompliton payabol a ibat ha Labah a Balita tongkol koni Cristo.

³⁰ Tawtalakaka, alang-alang koni Jesu-Criston Katawan tan ha labin an-ibi nin Ispirito nan Dios kontamo, an-ipaki-totol kon makiasa-sa kamo kongkon mag-inakit nin idawat ako konan Dios.

³¹ Idawat moyo a ingatan na kon Dios konlan hilay kay antompol ha Judea. Tan komon yay awit kon tambay para konlan antompol ha Jerusalem ay matibolos a nakom lan tanggapon.

³² No aboloyan nan Dios orin, maligay pa-mako ko ison tan toloy makapagpainawa ison komoyo.

³³ Hawanin, yay Dios a ampamin kaliswayan nakom ay pirmi na kamo komon lalamoan, hikamoy halban ison. Amen.

16

---

* **15:27** 15:27 Ha Griego: “hilay hentil,” labay totolon “hilay ambo Israelita,” ta hilay taga Macedonia tan Acaya ay ambo hilan Israelita, kot hilay taga Jerusalem ay Israelita.

Pangongomosta ni Pablo

¹ Konan yadtin solat ay an-ipabilbi ko komoyo hi Febe, a-say talakaka tamo ha katotpol a antomambay ha grupo lan antompol ha babalin Cencrea. ² Pa-makalato na ison, tanggapon moyo ya komon alang-alang konan Katawan, ta anorin a marapat tamon gaw-on bilang tawtawo nan Dios. Bi-sa tambayan moyo ya ha anyakaman a kawkailangan na ta lako anay tina-tambayan na, a-sa koy na.

³ Ikomosta moyo ko konlan miambalin Priscila tan Aquila a naipagkalamoan ko ha pa-magsirbi koni Jesu-Cristo. ⁴ Intaya lay biyay la pigaw mailipyas ako ha kamatyan. Kanya ambo bongat hikoy ampaki-salamat konla, nokay pati halban gawgropon antompol a kapara moyon ambo Israelita. ⁵ Komostay namaot konlan hilay ampi-titipon ha bali lan hiladtin miambali.

Ikomosta moyo koy namaot konan mabli kon amigon hi Epeneto. Hiyay o-nan lalaki a tinompol koni Cristo ha probinsyan Acaya. ⁶ Komosta yay namaot hi Maria. Nagpagal yan hosto para ma-tambayan na kami. ⁷ Ikomosta moyo koy namaot koni Andronico tan hi Junia a kaparan Israelita, tan naipagkalamoan kon napriso. Bilbi a bilbi hila nin hilay kaparan aw-apostolis tan o-na hila kongko nin tinompol koni Cristo.

⁸ Komostay namaot koni Ampliato a mabli kon kaparan antompol konan Katawan. ⁹ Komosta koni Urbano a kalamoan mi ha pa-magsirbi koni Cristo, tan komostay namaot koni Estaquis a

mabli kon amigo. ¹⁰ Komostay namaot koni Apelles a hobok anan maptog koni Cristo. Ikomosta moyo ko ha pamilya ni Aristobulo. ¹¹ Komostay namaot koni Herodion a kaparan Israelita, tan konlan hilay kaparan antompol konan Katawan ha pamilya ni Narciso. ¹² Komostay namaot konli Trifena tan Trifosa a mahipog ha pa-magsirbi konan Katawan, tan komostay namaot konan mabli tamon talakaka a hi Persida a nagpagal anamaot hosto para konan Katawan. ¹³ Komosta koni Rufo a bilbi ha magandan gawgawa na para konan Katawan, tan yay nanay na a an-itoring koy namaot nanay. ¹⁴ Komosta konli Asincrito, hi Flegonte, hi Hermes, hi Patrobas, hi Hermas tan konlan hilay laloma ot a kawkalamoan la a kaparan antompol. ¹⁵ Komostay namaot hila ni Filologo tan hi Julia, anorin anamaot kapara koni Nerio tan yay talakaka nan babayi, tan anorin kapara koni Olimpás tan ha halban anan tawtawo nan Dios a ison konla.

¹⁶ Miaasikaso kamón awit nin pa-milalabi moyo bilang tawtawo nan Dios*. Hilay gawgropo itin antompol koni Cristo ay angkomostawon la kamo.

Hoyot a Bawbibilin

¹⁷ Hawanin, tawtalakaka, an-ipaki-totol ko komoyo a tandaan moyo no hino hilay ampangibatan nin pa-mikakampi-kampi tan pamanglingo-lingo ha grupo moyon antompol bana ha pangongontra la ha totoro a na-tandaan

---

* **16:16** 16:16 Ha Griego: Miaasikaso kamón awit nin banal a alok.

moyo. Pa-lilihan moyo hila-rin. ¹⁸ Nga-min, hila-rin a tawtawon anorin, yay pa-magsirbi la ay ambo para konan Katawan tamon Jesu-Cristo, nokay para ma-honol a aw-ilig nin lalaman la. Bana ta lawlabah a boboy la tan maronong hilan mangapak-apak ay angkailingo lay tawtawon maparah mi-pol. ¹⁹ Maskin ayti ay bantog kamoy nan mahonol ha Labah a Balita, tan hiko mismo ay an-ikalilikot katamo. Balo ta labay ko syimpri a lalo kamon maka-tanda tongkol ha gawgawa kaabigan, balo ta ha kagogwa karokaan ay komon homin kamon tanda. ²⁰ Yay Dios a ampangibatan nin main tamon labah a pamisosondo ay tambayan na kamon matalo moyo yan tampol hi Satanas a bilang moyo yay nan andakat-dakaton.

Patoloy moyo komon matanggap a kaabigan nan Katawan tamon Jesu-Cristo. Amen.

²¹ Angkomostawon na kamoy namaot ni Timoteo a kalamoan ko ha gawgawa para konan Katawan, tan angkomostawon la kamoy namaot ni Lucio, ni Jason tan hi Sosipatro a kawkaparan Israelita.

²² Hiko hi Tercio a ampanolat nin yadti para koni Pablo ay angkomostawon katamoy namaot bilang kaparan antompol konan Katawan.

²³ [Hikoy nay naman odti hi Pablo:] Angkomostawon na kamoy namaot ni Gayo a main ikon nin yay bali a an-iwanan ko, tan ampitiponan min intiron gropon antompol iti. Hi Erasto a tisoriro nin yadtin syodad tan hi Cuarto a kaparay namaot antompol ay an-iabot lay namaot a pangongomosta la komoyo.

²⁴ [Patoloy moyo komon matanggap a kaabigan nan Katawan tamon Jesu-Cristo. Amen.]

Pamomori ha Dios

²⁵ Poriwon tamo yay Dios! Ison konay kapangyarian nin mama-got katotpol moyo ha paralan nin Labah a Balita a homin laloma no ambo yay an-ipangaral ko tongkol koni Jesu-Cristo. Yadtin Labah a Balita ay naboyot a panaon nin kay nandaan ta insikrito nan Dios yadti paibat hin pinalsa nay mondo. ²⁶ Kot hawanin ay naipatnag anadti ha Labah a Balita, ayon ha manda nan Dios a angkabyay anggan-angga. Nga-min, an-ipangaral yadti ha paralan nin pa-mipahawang nin sinolat lan pawpropita na ha Masanton Kasolatan, ta pigaw tompol tan homonol kona hilay tawtawo ha halban nawnasyon.

²⁷ Yay ka-siya-siyan Dios a sangkaronongan ay poriwon yan anggan-angga bana koni Jesu-Cristo. Amen.

Tina Sambal
Sambal: Tina Sambal (New Testament)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sambal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

141ae5aa-a617-5cb6-9329-888eefccf925